

การพิจารณาจัดทำร่องรอยเวลาและพื้นที่ว่าง

โดย
นายเอกพงษ์ กล้าเกลื่อน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพิจารณาจิตจากรอยเวลาและพื้นที่ว่าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

CONSIDERATION OF MIND BETWEEN SPACE TIME AND OBJECT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Fine Arts Program in Visual Arts

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ การพิจารณาจิตจากร่องรอยเวลาและพื้นที่ว่าง ” เสนอโดย นายเอกพงษ์ กล้าเกลื่อน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนัญญ์ ทิพย์วารีย์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี)

...../...../.....

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ รุ่ง ธีระพีจิตร)

...../...../.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวิน เบียดกลาง)

...../...../.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรจน์ ว่างบอน)

...../...../.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชนัญญ์ ทิพย์วารีย์)

...../...../.....

54001211: สาขาวิชาทัศนศิลป์

คำสำคัญ: ร่องรอย / จิต / เวลา

เอกพงษ์ กล้าเกลื่อน: การพิจารณาจิตจากร่องรอยเวลาและพื้นที่ว่าง. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์: ผศ.ธณฤกษ์ ทิพย์วาริ. 61 หน้า.

การสร้างสรรคัวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ การพิจารณาจิตจากร่องรอยเวลาและพื้นที่ว่าง”เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากความรู้ลึกอันเป็นทุกข์ภายในจิตใจที่พยายามเรียนรู้แสวงหาทางออกและทำความเข้าใจในธรรมชาติของจิต ผ่านการรับรู้และสังเกตการแปรเปลี่ยนในธรรมชาติ ผู้พิจารณา นำลักษณะจากสังขธรรมในธรรมชาติ มาวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจถึงสังขธรรมภายใน สร้างสมดุลของจิตผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยสติและสมาธิ โดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การสร้างความสะดวกและสมดุลในจิตใจ อันจะนำไปสู่การเข้าใจจิตใจตนเอง เข้าใจธรรมชาติ ทั้งปวงตามความเป็นจริง ปลดอวางผู้จิตอันเป็นปกติสุข

สาขาวิชาทัศนศิลป์

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

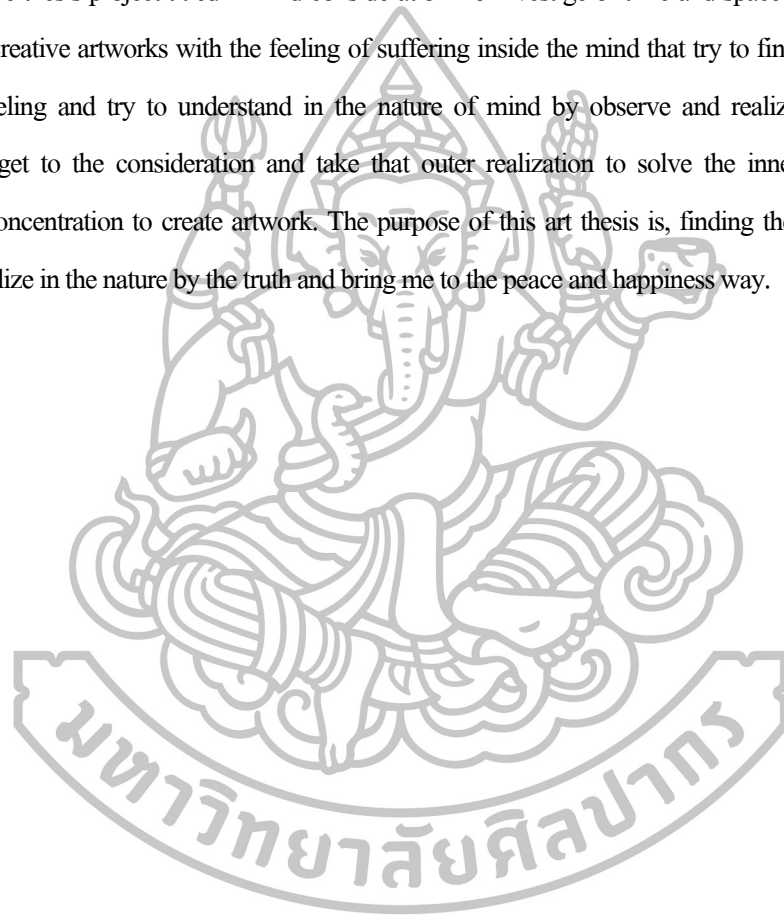
ปีการศึกษา 2558

54001211: MAJOR: VISUAL ARTS

KEY WORDS: TRACE/ MIND/TIME

EKAPHONG KLAMKLUEAN: CONSIDERATION OF MIND BETWEEN SPACE
TIME AND OBJECT. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. THANARIT THIPWAREE. 61 pp.

The thesis project titled " Mind consideration from vestige of time and space" is based on the procedure of creative artworks with the feeling of suffering inside the mind that try to find the way to get out of that feeling and try to understand in the nature of mind by observe and realize in the natural revolution to get to the consideration and take that outer realization to solve the inner one by using balance and concentration to create artwork. The purpose of this art thesis is, finding the balance of my own mind, realize in the nature by the truth and bring me to the peace and happiness way.

Program of Visual Arts

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2015

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ความช่วยเหลือรวมถึงได้รับข้อคิดเห็น ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนเริ่มต้นสถาบันที่เข้าในการศึกษาที่ได้ประสิทธิ์ประสานความรู้ ความคิด แนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจนกระทั่งบรรลุถึงผลสำเร็จในการศึกษา ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือด้านอื่นๆ ตลอดจนทำให้ข้าพเจ้าได้รับความรู้ประสบการณ์ อันมีประโยชน์ต่อการทำศิลปนิพนธ์หากคุณค่าสูงสุดที่มีในศิลปนิพนธ์นี้ ขอมอบแด่บุคคลผู้ที่ได้รับความเมตตา รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ได้ปรากฏนามด้วยความจริงใจและเคารพยิ่ง บิดา มารดา ผู้ให้สูงสุดอย่างเหนือคำบรรยาย

นักวิชาการ นักเขียนทุกท่าน คณะจิตรกรรมประติมากรรมภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนกฤกษ์ ทิพย์วารี อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ อธิธิพล ตั้งโฉลก รองศาสตราจารย์รุ่ง ธีระพิจิตร ศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี อาจารย์อำมฤทธิ ชูสุพรรณ อาจารย์สุรพล แสนคำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ วังบอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาวิน เบ็ญคกลาง อาจารย์ทรงไชย บัวชุม อาจารย์พรรษา พุทธรักษา อาจารย์วีรวิทย์ โตอรวงค์ คณาจารย์ทุกท่าน เจ้าหน้าที่คณะทุกท่าน รุ่นพี่รุ่นน้องและเพื่อนๆ

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
	กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
	สารบัญภาพ.....	ณ
	บทที่	
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์.....	1
	ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	3
	ขอบเขตการศึกษา.....	3
	วิธีการศึกษา.....	3
	แหล่งข้อมูล.....	4
	อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	4
2	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	5
	แรงบันดาลใจจากธรรมชาติ.....	5
	แรงบันดาลใจและอิทธิพลที่ได้จากข้อมูลทางวิทยาศาสตร์.....	9
	อิทธิพลจากปรัชญาในพุทธศาสนา.....	10
	อิทธิพลจากปรัชญาและแนวความคิดเต๋าและเซนจากจิตรกรรมหมี่ก้ำ.....	11
	แนวคิดปรัชญาของเต๋อในจิตรกรรมหมี่ก้ำ.....	11
	แนวคิดปรัชญาของเซนในจิตรกรรมหมี่ก้ำ.....	13
3	ขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	16
	การกำหนดรูปแบบในการสร้างสรรค์และเทคนิคที่ใช้นำเสนอ.....	16
	ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์.....	18
	ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	19
4	การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานศิลปินพนธ์.....	25
	การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานระยะแรก.....	25
	การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์.....	31
	การสร้างสรรค์และผลงานวิทยานิพนธ์.....	39
5	สรุปและประเมินผลงานการสร้างสรรค์.....	55

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	56
ภาคผนวก.....	57
ประวัติผู้วิจัย.....	61

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ผลพืชมันต์ที่นำมาสังเกตุความเปลี่ยนแปลง	7
2	ผลพืชมันต์ที่นำมาสังเกตุความเปลี่ยนแปลง	7
3	ผลพืชมันต์ที่นำมาสังเกตุความเปลี่ยนแปลง	8
4	ผลพืชมันต์ที่นำมาสังเกตุความเปลี่ยนแปลง	8
5	ตกปลาในกระแสน้ำ.....	12
6	เมฆ เทือกเขา.....	13
7	ต้นสน.....	15
8	อุปกรณ์การสร้างสรรค.....	20
9	การจดบันทึกการแปรเปลี่ยนของแสงกับวัตถุและร่างภาพอย่างกล่าว ๑.....	21
10	เสกเข็มิกคำและสี่อะครีลิคบนกระดาษ ก่อนสร้างผลงานจริง	21
11	เขียนเส้นหมึกคำด้วยความจับปล้นสร้างรูปทรงของวัตถุ	22
12	การกั้นพื้นที่ในส่วนที่ต้องการเว้นไว้	22
13	ขยายจากต้นแบบเพื่อนำมาคราฟร่อยรอยพื้นผิว	23
14	การคราฟร่อยรอยที่ต้องการลงพื้นหมึกคำ.....	23
15	การเขียนรายละเอียดของร่อยรอยด้วยการวาดเส้น	24
16	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 1.....	26
17	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 1.....	26
18	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 2.....	27
19	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 2.....	27
20	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 3.....	28
21	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 3.....	28
22	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 4.....	29
23	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 4.....	29
24	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 5.....	30
25	ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 5.....	30
26	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	32
27	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	32
28	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	33

ภาพที่		หน้า
29	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	33
30	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3	34
31	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3	34
32	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4	35
33	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4	35
34	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5	36
35	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5	36
36	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6	37
37	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6	37
38	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7	38
39	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7	38
40	ร่างที่ 1	40
41	ร่างที่ 2	40
42	ร่างที่ 3	41
43	ร่างที่ 4	41
44	ร่างที่ 5	42
45	ร่างที่ 6	43
46	ร่างที่ 7	44
47	วิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	45
48	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	46
49	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3	47
50	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4	48
51	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5	49
52	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6	49
53	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7	50
54	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8	50
55	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8 ภาพที่ 1	51
56	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8 ภาพที่ 2	51
57	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8 ภาพที่ 3	52

ภาพที่		หน้า
58	ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 4.....	52
59	ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 5.....	53
60	ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 6.....	53
61	ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 7.....	54

บทที่ 1

บทนำ

สรรพสิ่งในธรรมชาติล้วนเกิดขึ้นตามเหตุตามปัจจัยอันหลากหลาย มีเกิดขึ้นและสลายไปสู่สิ่งอื่นมีภาวะของการเคลื่อนไหวตลอดเวลา เหล่านี้นับเป็นสัจธรรมหรือแก่นแท้ความจริงของธรรมชาติ จิตของมนุษย์ก็เป็นเช่นนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกขณะจิต ไม่คิดถึงอดีตที่ปรุงแต่งสิ่งที่ยังมาไม่ถึงหรืออนาคต และด้วยเหตุนี้เองทำให้มนุษย์ติดอยู่ในกระแสความคิดซึ่งเป็นจุดกำเนิดของความทุกข์เรื่อยไปไม่จบสิ้น ฉะนั้นการทำความเข้าใจในธรรมชาติและสภาวะจิต จึงเป็นจุดเชื่อมโยงในการตั้งข้อสังเกตและพิจารณาในการนำไปสู่การเรียนรู้ที่จะรักษาสมดุลของจิตให้เป็นไปตามธรรมชาติด้วยความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในธรรมชาติทั้งภายนอกและภายในจิตใจ พิจารณาหาคำตอบของธรรมชาติของจิตผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในวิทยานิพนธ์ชุด รอยของแสงสู่รอยของจิต ถ่ายทอดสัจจะความจริงอันจะนำไปสู่ความสงบ เข้าใจจิตใจตนเองจิตใจผู้อื่นและธรรมชาติที่ปวงตามความเป็นจริง

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจจากอาการของแสงกับการปรากฏของแสงและลักษณะการแปรเปลี่ยนของพื้นผิวและรูปทรงของวัตถุผ่านการปรากฏขึ้นของแสงซึ่งส่งผลการรับรู้มาสู่สายตาและเกิดเป็นอารมณ์ภายในขึ้นอันนำไปสู่การพิจารณาถึงสัจจะธรรม ข้าพเจ้าใช้พื้นผิวและรูปทรงของพืชพันธุ์ที่แปรเปลี่ยนไปในลักษณะต่างๆตามเหตุปัจจัยและเวลา นำมาเป็นวัตถุตัวกลางเพื่อแสดงการปรากฏของแสงซึ่งแสดงภาวะอันเป็นนามธรรมภายในจิตของผู้สร้างสรรค์

จากข้อความข้างต้นข้าพเจ้าได้กลั่นกรองความคิดพิจารณาโดยอาศัยคุณสมบัติและอาการของแสงกับร่องรอยจากพื้นผิวรูปทรงของพืชพันธุ์เป็นส่วนใหญ่สองส่วนด้วยกัน ส่วนแรกคือแสง แสงที่ปรากฏสู่สายตาก่อให้เกิดมวลและเงามองเห็นรูปความจริงตามหลักวิทยาศาสตร์ แสงที่แปรเปลี่ยนก่อให้เกิดอารมณ์การรับรู้เปลี่ยน แสงไม่คงอยู่อย่างถาวรและไม่สามารถจับต้องได้ แสงมีการเคลื่อนที่ในลักษณะช้าๆและเกี่ยวเนื่องกับเวลา การเปลี่ยนแปลงของแสงส่งผลให้การมองเห็นและการรับรู้ต่อรูปต่างๆเปลี่ยน สิ่งที่เห็นว่าเป็นสิ่งนั้นสิ่งนี้เป็นเพียงปรากฏการณ์ของแสงและเงาที่ปรากฏและนำการรับรู้มาสู่สายตาชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น จากการเรียนรู้พิจารณาทำความเข้าใจในความจริงนี้ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงในธรรมชาติอันนำมาสู่การเรียนรู้และ

เข้าใจในความไม่มั่นคง ส่วนที่สองคือลักษณะการแปรเปลี่ยนของพื้นผิวและรูปทรงของพืชพันธุ์ ข้าพเจ้าสังเกตพิจารณาสภาพการเปลี่ยนแปลงของพื้นผิวและรูปทรงของพืชพันธุ์ตั้งแต่สภาพที่สมบูรณ์จนกระทั่งเสื่อมสภาพและสลายเนาเปื่อยแปรเปลี่ยนไปสู่สิ่งอื่นในที่สุด ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ความสมบูรณ์จนกระทั่งเสื่อมสภาพไปนั้นจะเกิดการเปลี่ยนแปลงของร่องรอย รูปทรง ของพืชพันธุ์ในทุกๆวัน ข้าพเจ้าเฝ้าสังเกตความแปรเปลี่ยนนี้อย่างต่อเนื่องเกิดเป็นอารมณ์ความรู้สึก ปลอดภัยและเกิดจินตนาการจากร่องรอยที่แปรเปลี่ยนไปในแต่ละวันเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาที่เฝ้าสังเกต การแปรเปลี่ยน ความไม่เที่ยง ไม่สมบูรณ์ในตัวเอง มีเกิด มีตั้งอยู่ แปรเปลี่ยนเพื่อดับ ไปสู่สิ่งอื่นในที่สุด ตามเหตุปัจจัยและเวลา เป็นอาการของวัตถุสารทั้งมวลในจักรวาล

แสงที่แสดงตัวปรากฏเห็นเป็นร่องรอยพื้นผิวรูปทรงของพืชพันธุ์ที่ตั้งอยู่เพื่อเสื่อมสลาย แสงนั้นเป็นความรู้สึกภายในของข้าพเจ้าเปรียบเสมือนจิต ร่องรอยพื้นผิวรูปทรงของพืชพันธุ์เปรียบได้กับกายของข้าพเจ้าเป็นอัตตาตัวตน ซึ่งเมื่อจิตไปกระทบสิ่งใดเราย่อมเห็นสิ่งนั้นปรากฏแก่จิต อันเป็นจุดเริ่มต้นในการพิจารณาสังเกตด้วยสมาธิและปัญญา แสงนั้นปรากฏอยู่ วัตถุนั้นก็ย่อมมีอยู่ หากไม่มีวัตถุแสงนั้นย่อมไม่ปรากฏ แต่แสงก็ยังมีอยู่เป็นแสงเช่นเดิม จิตนั้นปรากฏอยู่ ตัวตนก็ย่อมมีอยู่ หากไม่มีซึ่งตัวตน จิตนั้นย่อมไม่เกิดปรากฏ แต่จิตก็ยังยังมีอยู่เป็นจิตเช่นเดิม

ข้าพเจ้าใช้แนวคิดดังกล่าวนี้เป็นแกนหลักของเนื้อหา รูปแบบและเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานที่ถ่ายทอดสัจธรรมในธรรมชาติ ทำความเข้าใจลักษณะการแปรเปลี่ยนของจิต คลายความคิดอันจะก่อเกิดตัวตนให้เป็นทุกข์ คลายความวิตกกังวล ความเครียด มุ่งสู่การปล่อยวาง สร้างสมดุลจิตให้เกิดความนิ่งสงบมีสมาธิ อยู่กับปัจจุบันขณะ โดยแท้จริง เพราะข้าพเจ้าเชื่อว่าการทำงานศิลปะนั้นเป็นหนทางหนึ่งในการค้นหาคำตอบของสัจธรรมในชีวิต บันทึก ถ่ายทอด เปิดเผย ระบายความสุข ปลอดภัยคลายความทุกข์ สร้างความสงบ ตลอดจนช่วยเยียวยาความป่วยไข้ในจิตใจ ผ่านภาษาภาพของผู้สร้างสรรค์เอง

โดยข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคการวาดเส้นสื่อครีติก ด้วยพู่กันขนาดเล็กเน้นความละเอียด ประณีตบรรจงและเทคนิควาดเส้นหมึกดำที่เน้นความฉับพลันของทีเส้นพู่กันขนาดใหญ่ ซึ่งทั้งสองวิธีเป็นการค้นหาวิถีในการอยู่กับปัจจุบันขณะของผู้สร้างสรรค์ ขณะที่กำลังสร้างสรรค์ผลงาน จิตรกรรม จิตได้ถูกฝึกวางอยู่กับปัจจุบันขณะ ซึ่งเป็นเทคนิควิธีการในการสร้างความสงบขึ้นแก่จิต ผู้สร้างสรรค์ โดยวิธีการวาดเส้นสื่อครีติกด้วยพู่กันขนาดเล็กนั้นเป็นกลวิธีในการใช้สติตั้งมั่นจดจ่ออยู่กับการลากเส้นแต่ละเส้น ซ่อนทับกันจนเกิดมวลน้ำหนักแสงที่แน่นหนาและแผ่วเบา ไปตามอารมณ์และความรู้สึกที่ได้จากแสง ซึ่งเปรียบเสมือนม่านหมอกแผ่วเบาแปรเปลี่ยนเคลื่อนที่อย่างช้าๆ ควบคุมจังหวะไปตามร่องรอยจากพื้นผิวของพืชพันธุ์ เส้นขนาดเล็กมากที่ซ่อนทับซ้ำๆกันจนเกิดเป็นจุดของน้ำหนักแสง สลับกันตามจังหวะของร่องรอยพื้นผิว โดยการผสานกันของเส้นและจุด

แสดงการเกิดดับภายในของตัววัตถุ และสื่อถึงการเคลื่อนไหวภายในจิตของผู้สร้างสรรค์ ส่วนเทคนิคการเขียนเส้นด้วยพู่กันขนาดใหญ่ด้วยความรวดเร็วฉับพลันเป็นการรวบรวมสมาธิและเขียนขึ้นโดยฉับพลัน ปราศจากความลังเล ถ่ายทอดอารมณ์จากเนื้อที่ของรูปทรงวัตถุในช่วงขณะ สะท้อนความเป็นอิสระและไร้ซึ่งกฎเกณฑ์ เป็นการหลั่งไหล โดยปราศจากซึ่งความคิด กลวิธีทั้งสองเป็นเหมือนหนทางสู่ความสงบแก่จิตอันเกิดขึ้นภายในของผู้สร้างสรรค์

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการศึกษาถึงสัจจะในธรรมชาติ ผ่านการพิจารณาสังเกตการเปลี่ยนแปลงในธรรมชาติ โดยอาศัยการพิจารณาร่องรอยการแปรเปลี่ยนของพื้นผิวและรูปทรงพืชพันธุ์ กับอาการของแสงเป็นอารมณ์ในการแสดงออกของผู้สร้างสรรค์ ผ่านกระบวนการทางจิตรกรรมซึ่งให้สุนทรียภาพทางความงามที่นึ่งสงบมีสมาธิ เปิดพื้นที่ว่างให้ผู้ชมได้เกิดจินตนาการทางความรู้สึก และตระหนักถึงภาวะชั่วคราวของสิ่งต่างๆ ทำให้ใจที่เต็มไปด้วยความนึกคิดเจียบสงบลง นำไปสู่ความรู้สึกเจียบสงบและสติ และเห็นถึงธรรมชาติทั้งปวงตามความเป็นจริง

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา: แสดงสัจธรรมในธรรมชาติผ่านการแปรเปลี่ยนจากร่องรอยของพื้นผิวพืชพันธุ์และอาการจากแสงที่ตกกระทบสู่พื้นผิววัตถุ ถ่ายทอดอารมณ์การเคลื่อนไหวภายในของผู้สร้างสรรค์ พิจารณาสู่สมาธิเกิดความรู้สึกสงบ
2. ขอบเขตทางด้านรูปแบบ: นำเสนอผ่านงานจิตรกรรมที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม/นามธรรม (semi abstract/abstract)
3. ขอบเขตทางด้านเทคนิค: นำเสนอผ่านเทคนิควาดเส้นจากพู่กันขนาดเล็กด้วยสีอะครีลิคบนผ้าใบ และวาดเส้นหมึกดำด้วยพู่กันขนาดใหญ่บนผ้าใบ

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาและทำความเข้าใจถึงจิตใจตนเองขณะเกิดทุกข์ ขอมรับ และหาสาเหตุของการเกิด รวมไปถึงการศึกษาธรรมะเพื่อสร้างกรอบแนวคิดที่ถูกต้องในการศึกษาและแก้ไข
2. หามุมมองและศึกษาจากธรรมชาติรอบตัว รวมถึงวัตถุทางธรรมชาติเช่นพืชพันธุ์ต่างๆ สังเกตการเปลี่ยนแปลงในห้วงเวลาต่างๆ และศึกษาความสัมพันธ์จากแสงที่ส่งผลต่อความรู้สึกส่วนตัวและต่อวัตถุ
3. รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์เป็นแนวความคิดผลงาน

4. ทำการถ่ายภาพจากวัตถุต้นแบบ และสร้างภาพร่างหาลงค์ประกอบเพื่อสร้างผลงานจริง
5. สร้างสรรค์ผลงานจริง
6. นำเสนอผลงานเข้าปรึกษาอาจารย์ผู้สอนเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาผลงาน ทั้งในด้านเนื้อหาและเทคนิค
7. บันทึกและรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในระหว่างการทำงานเพื่อประกอบการสร้างสรรค์

แหล่งข้อมูล

1. ธรรมชาติ
2. สภาพการเปลี่ยนแปลงในธรรมชาติรอบตัว
3. วัตถุทางธรรมชาติต่างๆ เช่น ผลไม้ ใบไม้ ต้นไม้ ก้อนหิน
4. แสงที่ส่องตกกระทบสู่วัตถุในเวลาต่างๆ
5. หอศิลป์ หนังสือปรัชญาต่างๆ ห้องสมุด

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. อุปกรณ์ที่ใช้รวบรวมข้อมูล เช่น กล้องถ่ายรูป สมุดสเก็ต คอมพิวเตอร์ สมุดบันทึก
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ เช่น ดินสอ ไม้บรรทัด พู่กัน สีอะครีลิค โคร่งเฟรม ฟ้าใบ สีรองพื้น

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้านั้น ประกอบด้วยแรงบันดาลใจทั้งภายในและภายนอก แรงบันดาลใจจากภายในคือ ความคิดในเชิงลบต่างๆเช่น ความรู้สึกเป็นทุกข์ ความเครียด วิตกกังวล ความสับสน กอดัน ผิดหวัง เสียใจ การสูญเสีย เนื่องด้วยอารมณ์ในแง่ลบเหล่านี้เองที่ส่งผลต่อสภาพจิตใจของข้าพเจ้าโดยตรง จนเกิดการเรียนรู้ พิจารณา ทบทวน ตั้งคำถาม และหาคำตอบ เป็นสภาพภายในที่พยายามเรียนรู้เพื่อหาความสงบที่แท้จริง ข้อดีของอารมณ์แง่ลบเช่นนี้คือมีความรุนแรง ชัดเจน สามารถรับรู้ตระหนักได้ทันทีที่เกิด การหาวิธีการจัดการ ทำความเข้าใจ การเกิดและดับของอารมณ์ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากภายใน กลั่นกรอง ตามดูการเกิดขึ้นของอารมณ์ไปเรื่อยๆ ส่วนแรงบันดาลใจจากภายนอกคือ การเฝ้ามองธรรมชาติรอบตัว การสังเกตความงามของธรรมชาติ ความงามอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ความงามอันเกิดจากการเสื่อมสภาพ ความงามจากแสงที่เกิดผลทำให้จิตใจสงบนิ่ง ข้าพเจ้าพิจารณา สังเกต เฝ้ามอง อาการอันแปรเปลี่ยนทั้งภายนอกและภายในนี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ถึงสิ่งต่างๆมากมาย และศึกษาจากปรัชญาวิธีคิดในศาสนาต่างๆควบคู่กันไป ในการทำงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจจากแหล่งที่มาต่างๆเหล่านี้

แรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

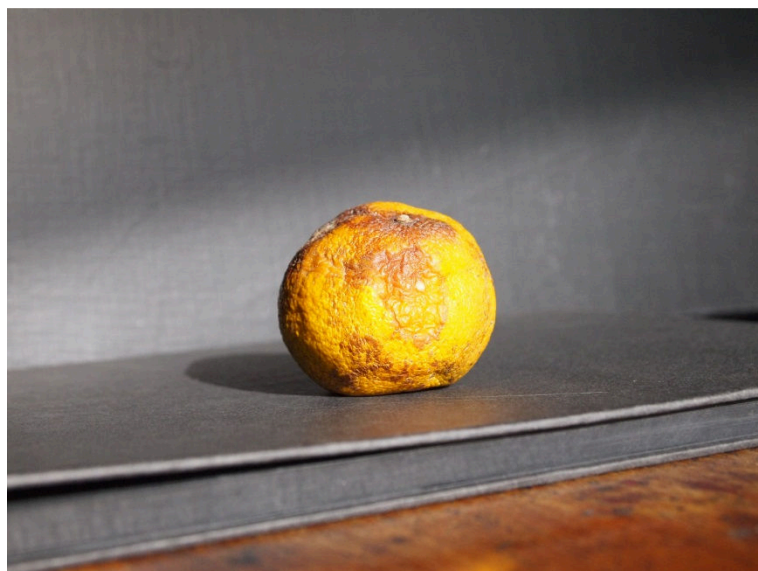
“ ต้นไม้ต้นหนึ่งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ฉันเฝ้ามองวันแล้ววันเล่าเป็นเวลาหลายสัปดาห์ ขณะที่ดวงอาทิตย์เคลื่อนที่อย่างช้าๆ เหนือเส้นขอบฟ้าเหนือหมู่แมกไม้ ต้นไม้ที่เป็นพิเศษนี้กลายเป็นสีทองทาทองอย่างฉับพลัน ใบคู่สดใสและมีชีวิตขณะที่คุณเฝ้ามอง สิ่งเหล่านี้ เวลานานนับชั่วโมงผ่านไป ต้นไม้นั้นไม่สำคัญว่าจะมีชื่อเรียกว่าอะไร แต่สิ่งสำคัญคือ มันงดงาม การเฝ้ามองนั้นดูเหมือนจะแผ่กระจายคุณลักษณะที่พิเศษบางอย่างไปทั่วบริเวณและเหนือลำน้ำ ขณะที่ดวงอาทิตย์กำลังขึ้นสูงอีกเล็กน้อย ใบไม้ทั้งหมดเริ่มขยับพลิ้วไหว แต่ขณะที่ผ่านไป ดูเหมือนจะมอบความเปลี่ยนแปลงหลากหลายให้แก่ต้นไม้นั้น ก่อนที่ดวงอาทิตย์จะไขแสง มีความรู้สึกเศร้าสร้อย เจ็บงัน ห่างไกลเต็มเปี่ยมด้วยความสง่างาม ครั้นเมื่อตะวันฉายแสง มวลใบไม้ที่แสงแดดจับต้อง เริ่มโผล่เด่น ให้ความรู้สึกพิเศษของความงามอันยิ่งใหญ่ พยายามเที่ยงวันเงาของมันทอดตรง คุณสามารถนั้นลงตรงนั้น ใต้ร่มเงาซึ่งช่วยปกป้องจากแสงอาทิตย์ คุณจะไม่รู้สึกลึกลับตาย เนื่องจากคุณมีต้นไม้เป็นเพื่อน

ขณะที่คุณนั่งอยู่ที่นั่น มีความสำคัญมั่นคงล้าลึกรวมทั้งอิสรภาพซึ่งมีเพียงต้นไม้เท่านั้นซึ่งสามารถรู้ได้ จวบกระทั่งยามเย็น เมื่อท้องฟ้าทางทิศตะวันตกเริ่มฉายแสงอัสดง ความอับแสง มีดมนเข้าโอบล้อมไม้นี้ไว้ทุกทิศทาง ท้องฟ้ากลายเป็นสีแดง เหลือง เขียว แต่ต้นไม้ยังคงนิ่งเงียบ ซ่อนตัวและพักผ่อนตลอดช่วงค่ำคืน ” กล่าวไว้โดย กฤษณมูรติ¹

จากคำกล่าวข้างต้นทำให้เราเห็นว่าธรรมชาตินั้นมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์ ความสุข สงบ ย่อมเกิดขึ้นได้โดยการมองธรรมชาติให้ลึกซึ้ง ข้าพเจ้าเองก็เช่นกันที่ได้มีโอกาสช่วงหนึ่งที่สภาวะในธรรมชาติได้เกิดอิทธิพลต่ออารมณ์ภายในซึ่งส่งผลในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าอย่างมาก นั่นคือเหตุการณ์ในช่วงเวลาหนึ่งในตอนบ่าย ข้าพเจ้านั่งอยู่ใต้ต้นไม้ต้นหนึ่งมองดูผลของมันที่ตกลงใต้ต้นข้าพเจ้าเก็บมันขึ้นมา มองดูมัน เห็นร่องรอยที่ผิวเปลือก ขณะที่มันมีแสงหนึ่งส่องลอดผ่านจากปลายต้นตกลงกระทบลูกไม้ในมือข้าพเจ้า แสงที่นิ่งสงบ แผ่วเบา รวมกันเป็นจุดเดียวแล้วแผ่กระจายแสงนั้นออกเบาๆรอบๆ ใจกลางของจุดแสง ขณะจ้องมองอยู่นั้น เกิดความสงบนิ่งจากภายใน นิ่งจนไม่รู้สึกรגעถึงเวลาที่ผ่านไป เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ความรู้สึกปล่อยวาง ปลอดโปร่ง แผ่วเบาสบายเกิดขึ้นภายใน ลูกไม้นั้นมันไม่สำคัญเลยว่าเป็นลูกไม้อะไร สิ่งสำคัญ ขณะนั้นข้าพเจ้าและลูกไม้ดูเหมือนจะรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน แปรเปลี่ยนไปพร้อมๆกัน มันสงบและผ่อนคลาย และนั่นคือความรู้สึกของจิตที่สงบเป็นอิสระ เวลาผ่านไปชั่วขณะหนึ่ง ไม่รู้เลยว่าเวลาผ่านไปนานเท่าไร ข้าพเจ้าก็วางลูกไม้ลูกนั้นกลับคืนที่เดิมของมัน นี่เป็นเหตุการณ์ความประทับใจครั้งแรกที่ส่งผลให้ข้าพเจ้าเกิดแรงบันดาลใจเอาความรู้สึกถื่นกรองเป็นแนวคิดเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน

โดยข้าพเจ้าได้เลือกใช้ ผลพีชพันธุ์ที่ปรากฏเห็นเป็นร่องรอยซึ่งผ่านกาลเวลา มีลักษณะของพื้นผิวที่ชัดเจน แห่ง เนา ผุแตก ซึ่งปรากฏเห็นผ่านแสงที่ตกกระทบลงมาในห้วงเวลาต่างๆและสังเกตการเปลี่ยนแปลง นำมาเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงาน

¹กฤษณ มูรติ, *บันทึกของกฤษณมูรติ*, แปลโดย พงนา จันทรสันติ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โกมลคิมทอง, 2527).

ภาพที่ 1 ผลพีชพันธุ์ที่นำมาสังเกตความเปลี่ยนแปลง

ภาพที่ 2 ผลพีชพันธุ์ที่นำมาสังเกตความเปลี่ยนแปลง

ภาพที่ 3 ผลพีชพันธุ์ที่นำมาสังเกตความเปลี่ยนแปลง

ภาพที่ 4 ผลพีชพันธุ์ที่นำมาสังเกตความเปลี่ยนแปลง

แรงบันดาลใจและอิทธิพลที่ได้จากข้อมูลทางวิทยาศาสตร์

การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในผลงานของข้าพเจ้า ซึ่งเกิดจากการสังเกตอาการการเคลื่อนไหวของแสงที่มีผลต่อพื้นผิวและรูปทรง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของตัววัตถุทั้งพื้นผิวและรูปทรง จนเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อนำมาสู่การพิจารณาการแปรเปลี่ยนนั้น เข้าสู่การพิจารณาการแปรเปลี่ยนภายใน เพื่อเรียนรู้ทำความเข้าใจจิตและมุ่งสู่ความสงบในที่สุด ซึ่งใช้เทคนิคเป็นสื่อแสดงออก ทั้งการเปลี่ยนแปลงภายนอกและภายใน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงภายนอกนั้นเราสามารถสังเกตเห็นได้ด้วยผัสสะทางตา ส่วนการแปรเปลี่ยนภายในนั้นต้องใช้จิตของตนเท่านั้นจึงสัมผัสได้ และการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่ในระดับอนุที่เล็กที่สุด ซึ่งข้าพเจ้าได้ใช้เทคนิคในการเขียนเส้นขนาดเล็กในการแสดงออกถึงการเกิดดับภายในของวัตถุและจิต ซึ่งมีข้อมูลและคำอธิบายในหลักของวิทยาศาสตร์ ดังนี้

วิชาฟิสิกส์สมัยใหม่เห็นว่าจักรวาลเป็นข่ายใยแห่งสัมพันธ์ซึ่งมีลักษณะเคลื่อนไหวโดยเนื้อหา พลวัตแห่งสสารวัตถุเกิดขึ้นในทฤษฎีควอนตัม โดยเป็นผลเนื่องมาจากคุณสมบัติความเป็นคลื่นของอนุภาคที่เล็กกว่าอะตอม และยิ่งมีความสัมพันธ์มากยิ่งขึ้นในทฤษฎีสัมพัทธภาพ ซึ่งการรวมเป็นหนึ่งเดียวของอวกาศและเวลาได้แสดงนัยที่ว่า การดำรงอยู่ของสสารวัตถุไม่อาจแยกได้จากกิจกรรมของมัน ดังนั้นคุณสมบัติของอนุภาคที่เล็กกว่าอะตอมนั้น เราจะต้องศึกษาเข้าใจในแง่การเคลื่อนไหว ในปฏิกิริยา และการเปลี่ยนแปลงของมัน ตามทฤษฎีควอนตัม อนุภาคเป็นคลื่นด้วย นี่แสดงนัยที่ว่ามันประพาดคิดนในลักษณะที่ประหลาดอย่างยิ่ง เมื่อใดที่อนุภาคที่เล็กกว่าอะตอมถูกจำกัดอยู่ภายในขอบขนาดเล็ก ๆ มันจะมีปฏิกิริยาต่อการจำกัดขอบเขตนี้ โดยการเคลื่อนที่ไปรอบ ๆ ยิ่งขอบเขตจำกัดนั้นมีขนาดเล็กลงมากเท่าใด อนุภาคจะยิ่ง “สั้น” เร็วขึ้นเท่านั้น พฤติกรรมของอนุภาคในลักษณะนี้เป็น “ผลแห่งควอนตัม” (Quantum Effect) ซึ่งเป็นคุณลักษณะของโลกแห่งโลกอนุภาคที่เล็กกว่าอะตอม โดยยังไม่มีสิ่งใดเปรียบเทียบให้เห็นในโลกของวัตถุที่มองเห็นได้ แนวโน้มของอนุภาคที่จะต่อต้านต่อการจำกัดขอบเขตของมันด้วย การเคลื่อนที่ที่ แสดงให้เห็น “สภาพอันไม่หยุดนิ่ง” อันเป็นพื้นฐานของสสารวัตถุ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของอนุภาคที่เล็กกว่าอะตอม ในอาณาจักรแห่งอนุภาคทั้งหลายเหล่านี้ อนุภาคของวัตถุส่วนใหญ่ถูกดึงดูดไว้กับโครงสร้างของโมเลกุล อะตอมและนิวเคลียส ดังนั้นจึงไม่หยุดนิ่ง แต่มีแนวโน้มภายในที่จะเคลื่อนที่ไป นั่นคือมันมีสภาพที่ไม่อาจหยุดนิ่งโดยเนื้อหา ดังนั้นตามทฤษฎีควอนตัมสสารวัตถุจึงไม่เคยสงบนิ่ง แต่อยู่ในสภาพที่เคลื่อนไหวอยู่เสมอ

วิชาฟิสิกส์สมัยใหม่ จึงมองภาพของสสารวัตถุ มิใช่สิ่งซึ่งเฉื่อยชา ไร้การกระทำ แต่เป็นสิ่งที่มีการร่ายรำ และเคลื่อนไหวสั่นสะเทือนอย่างต่อเนื่อง โดยที่จังหวะการเคลื่อนที่ของมัน ถูกกำหนดโดยโครงสร้างของโมเลกุล อะตอมและนิวเคลียส และนี่ก็เป็นวิธีที่นักปราชญ์ตะวันออก มองโลกแห่งวัตถุ โดยต่างเน้นให้เห็นว่า ต้องเข้าใจจักรวาลในเชิงพลวัต เนื่องจากมันเคลื่อนที่ สั่นไหว และร่ายรำตลอดเวลา เน้นให้เห็นว่า ธรรมชาติอยู่ในดุลยภาพอันเคลื่อนไหว มิใช่หยุดนิ่ง ในคัมภีร์ของเต๋ากล่าวไว้ว่า

“ความสงบนิ่งในความสงบนิ่งมิใช่ความสงบนิ่งที่แท้จริง แต่เมื่อมีความสงบนิ่งในท่ามกลางการเคลื่อนไหวเท่านั้น ท่วงทำนองแห่งจิตวิญญาณจึงปรากฏ ทั้งในสวรรค์และบนโลกพิภพ”²

อิทธิพลจากปรัชญาในพุทธศาสนา

พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ข้าพเจ้านับถือ ยึดถือปฏิบัติด้วยความเชื่อความศรัทธา ตลอดที่เติบโตมา ข้าพเจ้าได้ศึกษาถึงหลักคิดและหลักปฏิบัติซึมซับคำสอนมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ทั้งในยามสุขและยามทุกข์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันที่ข้าพเจ้ารู้สึกทุกข์ จิตใจอ่อนแอและเหนื่อยล้า หลักคิดในพุทธศาสนาช่วยทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังกลับมาได้เสมอ อีกทั้งข้าพเจ้ายังใช้ปรัชญาในพุทธศาสนาเป็นเสมือนแผนที่คอยกำกับวัดความถูกต้อง ในความเป็นจริงของกระบวนการคิดอย่างมีสติ และการกระทำอย่างมีสติตลอดมา ทำให้ข้าพเจ้ามองปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุมีผล ดังหลักธรรมในการพิจารณา คือ สติปัฏฐาน⁴

1. กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน การตั้งสติกำหนดพิจารณากาย ให้รู้เห็นตามความเป็นจริง
2. เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน การตั้งสติกำหนดพิจารณาเวทนา ให้รู้เห็นตามความเป็นจริง
3. จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน การตั้งสติกำหนดพิจารณาจิต ให้รู้เห็นตามความเป็นจริง
4. ธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน การตั้งสติกำหนดพิจารณาธรรม ให้รู้เห็นตามความเป็นจริง³

²พริตจ็อฟ คาปรั้า, เต๋าแห่งฟิสิกส์. แปลและเรียบเรียงโดย วเนช (กรุงเทพมหานคร: เทียนวรรณ, 2530).

³ปัญญา ใบบางยาง และคณะ, หลักธรรมในพระไตรปิฎก (กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา จัดพิมพ์, 2547).

จากหลักธรรมข้างต้น ทำให้รู้ว่าพุทธศาสนาสอนให้มนุษย์ใช้สติพิจารณาเหตุและผล ให้เห็นและยอมรับความจริง เมื่อเรามีสติมีปัญญาตั้งมั่นอยู่ในสมาธิ เราก็สามารถรับรู้ตนเองตามความเป็นจริง คลายจากความยึดมั่นในตัวตนลง ทำให้เป็นอิสระ เกิดสมดุคของจิตที่สงบเบาสบาย

โดยข้าพเจ้าได้นำหลักธรรมในพระพุทธานุญาตในผลงานจิตรกรรม ในเรื่องสติการรู้เท่าทันจิตตนเอง อาศัยเทคนิคการวาดเส้นเป็นกลวิธีในการสร้างสมาธิ ขณะกำลังสร้างผลงาน จิตถูกฝึกกำหนดให้วางอยู่กับการจ่อของเส้นจากปลายพู่กัน เมื่อมีสมาธิเป็นฐานอารมณ์จึงใช้สติในการบังคับควบคุมให้เกิดน้ำหนักตามต้องการจากการชอนทับของเส้นจำนวนมาก รวมถึงเส้นที่เกิดจากหมึกดำที่แม่นยำจับพู่กัน จิตได้วางอยู่ในปัจจุบัน เมื่อนั้นความคิดจะค่อยๆ จางหายลงเหลือเพียงอารมณ์เดียวเป็นสมาธิมีสติเข้ามาแทนที่ เมื่อนั้นจิตใจของข้าพเจ้าได้เกิดความสงบผ่อนคลาย คลายจากความคิด ความวิตกกังวล ความกลัว และตัวตน อันเป็นหลักในพุทธศาสนา

อิทธิพลจากปรัชญาและแนวความคิดเต๋าและเซนจากจิตรกรรมหมึกดำ

แนวคิดจากปรัชญาเต๋าและเซนในจิตรกรรมหมึกดำนั้น เป็นปรัชญาในการเรียนรู้และศึกษาถึงองค์ประกอบของภาพ ความหมายต่างๆ ขององค์ประกอบ ความสำคัญของพื้นที่ว่าง และอารมณ์ของภาพที่เน้นความสงบในสภาวะจิต ซึ่งตรงกับแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า

แนวคิดปรัชญาของเต๋าในจิตรกรรมหมึกดำ

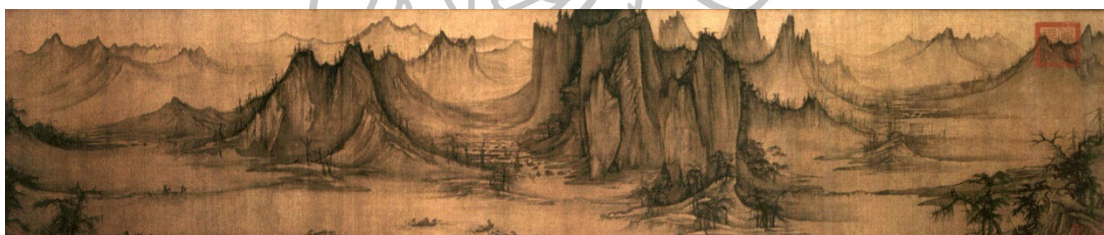
ปรัชญาเต๋ามุ่งสอนในเรื่องความเป็นไปของสรรพสิ่งอยู่ภายใต้เจตนารมณ์ของธรรมชาติ ดังนั้นการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ควรสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของธรรมชาติมนุษย์ไม่ควรทำให้ผิดไปจากเจตนารมณ์นั้น และควรเข้าถึงด้วยความอ่อนน้อมเหมือนสายน้ำที่สามารถปรับตัวเข้ากับรูปลักษณะของสิ่งรองรับ แต่ไม่เคยสูญเสียเอกลักษณ์ของความเป็นน้ำ

เต๋า ไม่สามารถสื่อออกเป็นภาษาใด การสื่อสารผ่านผลงานจิตรกรรมหมึกดำจึงมีความสำคัญ สะท้อนนัยยะจากการถ่ายทอดแบบจากธรรมชาติเพื่อเน้นให้เห็นความจริงในธรรมชาติ แทนคำอธิบาย เพราะภาพวาดถือเป็นสิ่งหนึ่งที่คนทั้งหลายสามารถเข้าใจรู้สึกซาบซึ้งและมีความผูกพัน ซึ่งภาพเขียนมักจะถูกวาดให้มีความประสานกลมกลืนกับทิวทัศน์มากกว่าที่จะข่มธรรมชาติด้วยวิธีการที่ไม่มีการกำหนดระดับสายตาและมุมมองที่แน่นอน และนอกจากนี้พบว่ามีการใช้ช่องว่างเป็นแบบเปิด สายหมอกที่เชื่อมต่อกัน ระหว่างยอดเขาและพุ่มไม้เป็นวิธีการที่จิตรกรจะสื่อความคิดเรื่องเต๋า พลังธรรมชาติและความมีชีวิตที่แทรกอยู่ในสรรพสิ่ง และภาพบรรยากาศความว่างเปล่ากลายเป็นสิ่งสำคัญที่จิตรกรแสวงหาความมีชีวิตในผลงานจิตรกรรมและสื่อสารนั้นมายังผู้ชม ด้วยสภาวะของเต๋าเป็นธรรมชาติที่อยู่เหนือระบบสัญลักษณ์ ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดทางปรัชญาของ

เต๋าพบว่าเต๋ามีอาจตั้งชื่อ เต๋ามีใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งกลับเป็นภาวะที่ไร้นามไร้สภาวะ เสมือนเป็นการเน้นย้ำถึงกฎแห่งการกลับคืนสู่สภาวะดั้งเดิมของแต่ละสิ่งในธรรมชาติ ซึ่งเป็นการย้ำในเรื่องการดำรงชีวิตอย่างอิสระ การปลีกตัววิเวก การไม่ไปเกี่ยวเกาะวูวายกับกิจการทางโลก⁴

จากการวิเคราะห์ดังกล่าววิธีคิดของปรัชญาเต๋านในจิตรกรรมหมึกค่านั้นมีความคล้ายคลึงกับแนวความคิดส่วนตัวของข้าพเจ้า โดยข้าพเจ้าถ่ายทอดแบบในธรรมชาติเพื่อเน้นให้เห็นความจริง มีความเคารพอ่อนน้อมต่อธรรมชาติที่รู้สึก และการมุ่งความสนใจทั้งหมดไปในการเฝ้าสังเกตธรรมชาติเพื่อสร้างความเข้าใจอย่างแท้จริงและนอกจากนั้น เต๋ายังส่งผลต่อแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานให้สอดคล้องกับกฎของธรรมชาติอีกด้วย การมุ่งมองหาจักรกรรมภายนอกสู่การพิจารณาทำความเข้าใจจักรกรรมในธรรมชาติเป็นแนวคิดหลักที่ข้าพเจ้าใช้ และเป็นปรัชญาคำสอนจากเต๋า

ภาพผลงานจิตรกรรมหมึกค่านปรัชญาเต๋า

ภาพที่ 5 ตกปลาในกระแสน้ำ (ผลงานของ สู่เต๋านิ่ง Hsu Tao-ning ค.ศ.970-1051 ราชวงศ์ซ่ง ค.ศ.960-1279) (ภาพม้วนแขวน เทคนิคหมึกบนผ้าไหม 206 x 47.5 ซม. พิพิธภัณฑ์ แอดกินส์ เมืองเคนซัส)
ที่มา: Hsu Tao-ning, **Fishing in mountain stream**, accessed October 30, 2015, available from <http://deepteablog.net/2012/05/28/vits/>

⁴ศ. ศิวรักษ์, มนุษย์ที่แท้, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญวิทย์, 2535).

ภาพที่ 6 เมฆ เทือกเขา (ผลงานของ หมี่ หยูเริน Mi Yu-jen ค.ศ. 960-1279 ภาพลี้ เทคนิคหมึกบนผ้าไหม ขนาด 787.5 x 324.5 ซม. พิพิธภัณฑ์ศิลปะเคมบริดจ์)

ที่มา: Mi Yu-jen, **cloud Mountains**, accessed October 30, 2015, available from https://fr.wikipedia.org/wiki/Mi_Youren

แนวคิดปรัชญาของเซนในจิตรกรรมหมึกดำ

การเน้นความเป็นธรรมชาติและความเป็นไปเองนั้นพบได้ในปรัชญาเซน แสดงให้เห็นรากฐานซึ่งมาจากลัทธิเต๋า โดยเฉพาะลักษณะไม่ยึดติดกับคำพูดและแบบแผนพิธีกรรมอันเคร่งครัด ถูกเปลี่ยนให้เป็นความไร้แบบแผน ความเคร่งขรึมสำรวม ความศักดิ์สิทธิ์สูงส่งถูกทำให้เป็นอารมณ์ขันไม่เน้นการท่องจำและอ้างถึงพระสูตรหรือคัมภีร์ ปรัชญาอันลึกซึ้งถูกทำให้ง่าย และมีคำสอนของลัทธิเต๋า พุทธศาสนานิกายเซนเน้นการมุ่งมองเข้าหาธรรมชาติด้านในจิตใจของมนุษย์ จึงพบว่าเซนเป็นเช่นเดียวกับเต๋ามีวิถีชีวิตอยู่ในวิถีชีวิตของคน สังคมนั้นมีอยู่ในชีวิตจริง หากเข้าใจและได้มองเห็น นิกายเซนมีทัศนะพื้นฐานในเรื่องสังขารว่าเป็นภาวะที่อยู่เหนือการพูดการคิด และการค้นคว้าจากตำรา สังขารไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่ในตำราหรือสถานที่ใดที่หนึ่งเพื่อรอการค้นพบของเรา ตำราเป็นเพียงแผนที่บอกทางเดินเท่านั้น นิกายเซนมองเห็นว่าในตัวทุกคนมีพุทธภาวะหรือภาวะแห่งการตรัสรู้ เพียงย้อนกลับมาหาตัวเองแล้วค้นหาพุทธภาวนานั้น ก็จะพบความรู้แจ้งอย่างแท้จริง ดังนั้น รูปแบบการถ่ายทอดธรรมะของนิกายเซนจึงมีหลักอยู่ว่า การส่งมอบพิเศษนอกคัมภีร์ไม่ต้องอาศัยตัวหนังสือ ซึ่งตรงไปยังจิตของมนุษย์เห็นแจ้งในภาวะที่แท้จริงและบรรลุความเป็นพุทธภาวะ⁵

⁵พจนานุกรมสันติ, วิถีแห่งเต๋า (กรุงเทพมหานคร: โอเพ่นบุ๊กส์, 2556).

ดังได้กล่าวมาแล้ว นิยายเซนมองธรรมชาติแห่งความเป็นพุทธะบริสุทธิ์สะอาดโดยธรรมชาติการปฏิบัติธรรมคือการมุ่งเข้าหาความจริงหรือธรรมชาติแห่งความเป็นพุทธะ ไม่ยึดติดคัมภีร์ตำราวินัยและระบบตรรกะ มุ่งปฏิบัติเพื่อค้นหาธรรมชาติแห่งพุทธะที่มีอยู่ในตัวตน ซึ่งการเน้นและการให้ความสำคัญกับธรรมนั้นเป็นส่วนหนึ่งปรากฏในงานจิตรกรรม เช่นยืนยันว่าการตระหนักรู้ปรากฏได้ในชีวิตประจำวัน⁶ ดังนั้นการสร้างผลงานจิตรกรรมจึงเป็นหนึ่งในหนทางนำจิตใจให้สัมผัสกับสัจธรรม สะท้อนของการแสดงของความเป็นไปเอง ผลงานจิตรกรรมหมึกดำจึงมีความงาม เรียบง่ายและเต็มเปี่ยมไปด้วยจิตใจที่ตื่นเต็มของผู้วาดสำหรับผู้ฝึกฝนให้เข้าถึงการรู้แจ้งแบบเซนคำพูดและคำสอนกลายเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึง การไม่พูดอะไรบางอย่างเช่นเดียวกับผลงานจิตรกรรมที่มีพลังดึงดูดเพราะมีพื้นที่ว่างเปิดให้ สามารถเติมเต็มและแทรกความรู้สึกลงสู่กระดาษเข้าไปได้

หลักปรัชญาเซนสอนให้ข้าพเจ้ารู้จักปล่อยให้เป็นไปเองตามธรรมชาติ เข้าใจ เคารพยอมรับและปล่อยวางทำความเข้าใจธรรมชาติจากจิตภายในตน ซึ่งส่งผลต่อเทคนิคการเขียนเส้นที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน รวมทั้งการปล่อยพื้นที่ว่างให้ผู้ชมได้เติมจินตนาการร่วมในภาพ และความว่างยังสื่อถึงความว่างจากตัวตน และสื่อถึงภาวะชั่วคราวของสิ่งต่างๆ หลักของความว่างจึงเป็นส่วนสำคัญในงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า การทำความเข้าใจหาสัจธรรมภายในจิตตนมีอิทธิพลต่อแนวคิดของข้าพเจ้า และเป็นคำสอนสำคัญที่ได้จากนิยายเซน

⁶ ปริตจอฟ กาปรั้า, เต้าแห่งฟิสิกส์, แปลและเรียบเรียงโดย วเนช (กรุงเทพมหานคร: เทียนวรรณ, 2530).

⁷ คุโซ โอคะคุระ, หนังสือแห่งชา, แปลโดย ประวิทย์ โรจนพฤกษ์ และ กรินทร์ กลิ่นขจร (กรุงเทพมหานคร: โอเพ่นบุ๊กส์, 2553).

ภาพจิตรกรรมหมึกดำนิกายเซ็น

ภาพที่ 7 ต้นสน (ผลงานของ ฮะเซะกะวะ โทะสะกุ Hasegawa Tohaku ค.ศ.1539-1610 สมัยโมโมยะมะ (Momoyama) เทคนิคหนักบนกระดาษ ขนาดแต่ละชิ้น 156 x 347 ซม. พิพิธภัณฑ์แห่งชาติโตเกียว)

ที่มา: Hasegawa Tohaku, **pine**, accessed October 30, 2015, available from https://fr.wikipedia.org/wiki/Mi_Youren

บทที่ 3

ขั้นตอนการสร้างสรรค์

การกำหนดรูปแบบในการสร้างสรรค์และเทคนิคที่ใช้นำเสนอ

รูปแบบและลักษณะในการสร้างผลงานของข้าพเจ้าจะเน้นการมุ่งเข้าหาความสงบสงัด และเอื้อก่อกำเนิดในใจ โดยอาศัยเทคนิคเป็นตัวทำให้เกิด ซึ่งประกอบด้วยกันสองเทคนิคหลักๆ ซึ่งเป็นสองขั้วตรงกันข้าม คือเทคนิคที่เน้นสมาธิเป็นหลักและเทคนิคที่เน้นสติเป็นหลัก สมาธิคือจิตมีอารมณ์เป็นอันเดียว ตั้งมั่นจดจ่อ สติคือความระลึกได้ ความไม่เพลาอ กุมใจไว้กับสิ่งที่กำลังปฏิบัติ และพิจารณา ซึ่งข้าพเจ้าจะเลือกใช้เทคนิคใดเทคนิคหนึ่งหรือผสมกันของสองเทคนิค เพื่อทดลองให้เกิดผลทางเทคนิคใหม่ๆ ได้โดยอิสระทำให้เกิดความหลากหลายเพิ่มขึ้น

รูปแบบผลงานของข้าพเจ้าเป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยได้แรงบันดาลใจจากการสังเกต การแปรเปลี่ยนภายนอกของพื้นผิววัตถุกับรูปทรงและแสงที่ตกกระทบสู่พื้นผิวของวัตถุ โดยข้าพเจ้าได้กำหนดวัตถุที่จะแสดงออกเป็น พืชผล ผลไม้ ใบไม้ หรือวัตถุตามธรรมชาติที่แสดงความเป็นไปตามธรรมชาติในตัวของมันเอง เนื่องด้วยข้าพเจ้าสามารถนำวัตถุเหล่านั้นมาสังเกตการแปรเปลี่ยนได้ทั้งหมด จากความสมบูรณ์จนกระทั่งเสื่อมสภาพในที่สุด ข้าพเจ้าจึงสามารถสังเกตและบันทึกการเปลี่ยนแปลง ได้ตลอดระยะเวลาที่วัตถุยังมีอยู่เลือกเอาร่องรอยจากวัตถุและอาการของแสงได้ตรงความต้องการที่สุด และแสดงความหมายของการแปรเปลี่ยนเกิดดับในธรรมชาติได้รับรู้อารมณ์ในการแปรเปลี่ยนในตัววัตถุผ่านการสังเกตอย่างสม่ำเสมอ เกิดความเข้าใจในภาวะธรรมชาติที่นำสู่การเปรียบเทียบตั้งข้อสังเกตพิจารณาภาวะของจิตภายในตนผ่านการสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคที่ส่งผลให้เกิด สมาธิและสติ ซึ่งประกอบด้วยเทคนิคที่ใช้อารมณ์ของสมาธิเป็นหลักและเทคนิคที่ใช้สติในการควบคุมเป็นหลัก

โดยเทคนิคที่ใช้สมาธิเป็นหลักนั้นคือ การเขียนรูปทรงทั้งหมดให้เสร็จอย่างฉับพลัน ด้วยการวาดเส้นหมึกดำ แสดงออกภายในด้วยเส้นจากพู่กันขนาดใหญ่ไม่ก่เส้นและการปาดป้ายหมึกอย่างแม่นยำที่สะท้อนถึงความอิสระและไร้ซึ่งกฎเกณฑ์ ในขณะที่วาดจิตของผู้วาดต้องปราศจากความลังเลใจ ปราศจากการใช้สติปัญญา ไม่มีถูกผิดหรือระเบียบแบบแผนใดๆ ไม่ใส่ใจถึงความถูกต้องหรือเน้นรายละเอียดต่างๆ ข้าพเจ้าจะวาดภาพด้วยจำนวนเส้นหรือสีให้น้อยที่สุด การลากเส้นที่ต่อเนื่องในจังหวะเดียวหรืออย่างมากสองจังหวะ เป็นลักษณะของประสบการณ์ในแบบฉับพลันและอิสระ เทคนิคนี้ข้าพเจ้าใช้เพื่อเขียนรูปทรงหลักของวัตถุ โดยตัวเทคนิคนี้ส่งผลต่อจิต

คือการทำสมาธิก่อนที่จะเริ่มเขียนและในขณะที่เขียนเป็นการหลั่งไหลโดยปราศจากความคิด ซึ่งหมายถึงมันมาจากส่วนลึกภายใน สามารถจับได้ถึงภาพที่เกิดขึ้นมาในช่วงขณะหนึ่งของประสาทสัมผัสภายในซึ่งอยู่เหนือความคิดต่อนัยยะถึงสภาวะธรรมชาติและอิสรภาพของจิตและวัตถุ เส้นที่เกิดขึ้นไม่อาจแก้ไขได้ เป็นการเรียนรู้เข้าใจในกฎของธรรมชาติ ขอมรับและปล่อยวาง

เทคนิคต่อมาคือการใช้สติเป็นหลัก เป็นเทคนิคการเขียนเส้นขนาดเล็กลงจากปลายพู่กันอย่างละเอียดปราณีต ให้เกิดน้ำหนักและรายละเอียดตามต้องการ เป็นเทคนิคที่ข้าพเจ้าใช้เขียนรายละเอียดของแสงที่ตกกระทบบนพื้นผิวของวัตถุ โดยเทคนิคนี้เป็นการควบคุมน้ำหนักและรายละเอียดขนาดเล็กลงภายในวัตถุ เป็นการใช้ความสามารถทางสายตาในการมองพิจารณารายละเอียดขนาดเล็กคู่สมองในการประมวลผลและควบคุมให้เกิดขึ้นตามสติปัญญาตามต้องการ ผ่านการเขียนเส้นขนาดเล็กซ้อนทับกันจำนวนมาก เป็นการเขียนภาพที่มีลักษณะเชิงซ้ำเพื่อค่อยๆ ล้อมเกลาคิดให้สงบลง สติพิจารณาอย่างต่อเนื่องตามการขีดเส้นที่ละเส้นตามจังหวะจักรวาลของพื้นผิววัตถุตามความเป็นจริง โดยใช้อารมณ์จากความสงบในจิตในขณะที่สร้างสรรค์เป็นอารมณ์ที่แสดงอาการของแสงที่ตกกระทบสู่พื้นผิวของวัตถุ เป็นเสมือนการภาวนา ใช้สติพิจารณาภาพปรากฏทางสายตาและพิจารณาการเคลื่อนไหวของจิตผ่านการควบคุมความเป็นระเบียบและการเคลื่อนที่ของเส้นอันแสดงถึงภาวะภายในของผู้สร้างสรรค์และสื่อถึงนัยยะถึงการเกิดดับภายในของตัววัตถุและจิตของผู้สร้างสรรค์ที่ผัสสะทางตาของมนุษย์ไม่อาจจะรับรู้ได้

อย่างไรก็ตามเทคนิคทั้งสองถึงแม้ให้ผลภายนอกทางสายตาแตกต่างกันแต่ผลภายในใจนั้นไม่ต่างกันเลย เป็นการสอดประสานซึ่งกันและกัน เมื่อเกิดสมาธิก็นำไปสู่สติในการพิจารณา สติเป็นผลจากสมาธิ สมาธิเป็นฐานให้เกิดสติ จิตนิ่งและสิ่งที่จิตเข้าไปรับรู้ ก็คือ การพิจารณาเรียนรู้จากการแปรเปลี่ยนภายนอกเข้าหาความสงบนิ่งภายในแสดงความรู้สึกและความคิดนั้นผ่าน อาการของเส้น น้ำหนักสีขาวและสีดำ พื้นผิวของวัตถุซึ่งประกอบด้วยแสงและเงา และพื้นที่ว่างภายในผลงาน

ผลงานของข้าพเจ้าบางชิ้นข้าพเจ้าก็เลือกใช้เฉพาะเทคนิคที่ควบคุมด้วยสติเพียงอย่างเดียว บางชิ้นก็ผสมผสานกันของทั้งสองเทคนิค นั่นก็เพื่อให้เกิดความหลากหลายซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ที่จะทำความเข้าใจให้ลึกถึงแก่นของจิตใจตนเองอันมีส่วนประกอบที่สำคัญคือสติและสมาธิในการพิจารณาการแปรเปลี่ยน ความเร็วความเชื่องช้าซึ่งเป็นอาการของช่วงเวลาภายในจิต หากความสมดุลภายในอันจะนำไปสู่ความสงบ

ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์

ทัศนธาตุเป็นภาษาในการแสดงออกของศิลปิน ที่แสดงออกถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และแนวความคิดที่ต้องการจะนำเสนอ ซึ่งข้าพเจ้าสามารถจำแนกทัศนธาตุต่างๆที่ประกอบกันจนเกิดเป็นรูปแบบผลงานได้ดังนี้

รูปทรง รูปทรงในผลงานของข้าพเจ้ามีที่มาจากรูปทรงของพืชพันธุ์ ซึ่งเป็นรูปทรงโคดรูปทรงเดี่ยวหรือสองรูปทรง เพื่อแสดงเนื้อหาอารมณ์จากรูปทรงและสภาวะภายในให้ชัดเจนที่สุดมีลักษณะการเคลื่อนไหวทั้งเร็วและช้าของเส้นภายนอกรูปทรงและเนื้อที่ภายในรูปทรงซึ่งประกอบด้วยรูปทรงที่เคลื่อนไหวรวดเร็วหนักแน่นอันเกิดจากการใช้เทคนิคเขียนเส้นหมึกดำอย่างฉับพลัน และ เนื้อที่ของรูปทรงภายในซึ่งเคลื่อนไหวอย่างช้าๆค่อยเป็นค่อยไปอันเกิดจากเทคนิคเขียนเส้นขนาดเล็กจนค่อยๆปรากฏเห็นเนื้อที่ของรูปทรงหลัก รูปทรงมีลักษณะของความคลุมเครือไม่บ่งบอกความชัดเจนทั้งหมดเพื่อแสดงภาวะอันไม่แน่นอนของวัตถุ

เส้น เส้นเป็นทัศนธาตุที่สำคัญในผลงานข้าพเจ้าเป็นสิ่งแทนความหมาย ความคิด ความรู้สึกในผลงาน เส้นในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ประกอบด้วยเส้นสองลักษณะด้วยกัน ลักษณะแรก คือ เส้นสีดำขนาดใหญ่จากหมึกจีนที่มีการเคลื่อนไหวที่รวดเร็วฉับพลันแม่นยำ เป็นอิสระ และปราศจากกฎเกณฑ์ ประกอบกันเป็นรูปทรงหลัก เป็นเส้นที่ปลดปล่อยออกจากภวังค์ของสมาธิ ปราศจากการใช้สติปัญญา และความคิดใดๆ เป็นอารมณ์อันเดียวจากสมาธิ เป็นเทคนิควิธีการในการฝึกสมาธิ และแสดงสภาวะอิสรภาพของจิตและวัตถุ ลักษณะต่อมาเป็นเส้นขนาดเล็กจำนวนมากที่ซ้อนทับกันจนเกิดมวลน้ำหนักของแสง เป็นเส้นที่เป็นระเบียบ ละเอียดประณีต ใช้เวลาในการเขียนมาก เป็นเส้นที่ใช้สติในการควบคุมซ้อนทับกันให้เกิดน้ำหนักของแสงให้ได้ตามความต้องการซึ่งมีร่องรอยความเหมือนจริงจากผิวตัววัตถุคอยควบคุมจังหวะ เป็นเหมือนการพิจารณาตามดูขณะเขียนเส้นลักษณะนี้จิตผู้วาดจะพิจารณาถึงความเหมือนจริงและอารมณ์ของแสงอันแผ่วเบา โปร่งใส มีสติอยู่ทุกขณะ ในช่วงเวลานี้หากมีความคิดใดที่นอกเหนือจากการพิจารณาเส้นในปัจจุบันขณะนั้น จิตจะตระหนักรู้โดยทันที เป็นเสมือนการภาวนาในพุทธศาสนาคือ“สติปัญญา” เป็นวิธีฝึกสติจากการทำงานเพื่อมุ่งสู่วัตถุประสงค์หลักคือความสงบภายใน

สีและน้ำหนัก ข้าพเจ้าใช้สีขาวและสีดำเพียงสองสีในการสร้างสรรค์ผลงานและสื่อความหมายด้วยตัวสีเอง สีต้นคือมายา การลดทอนลงจนเหลือเพียงสีขาวและดำแสดงเป็นน้ำหนักของวัตถุนั้นมีนัยยะอยู่ คือ สีขาวคือเนื้อที่ของแสงแสดงความหมายถึงจิต สีดำเป็นส่วนเนื้อที่วัตถุแสดงความหมายถึงกายและตัวตน

พื้นผิว ขำพเจ้าใช้พื้นผิวตามลักษณะเป็นจริงจากวัตถุ เป็นพีชคณิตของพีชคณิตที่กำลังเสื่อมสภาพลงปรากฏเป็นร่องรอยความเหี่ยวย่น แห้งกรัง แดกปริ เน่าเปื่อย เป็นต้น มีความชัดเจนของร่องรอย พื้นผิวในผลงานของขำพเจ้าแสดงออกถึงการตั้งอยู่ของวัตถุ ความมีอยู่ เปรียบได้กับกายมนุษย์ และแสดงความแปรเปลี่ยนอันเกิดจากกาลเวลาตามเหตุปัจจัยในธรรมชาติ พื้นผิวที่ปรากฏโดยแสง แสดงการปรากฏตัวขึ้นของแสง การมีอยู่ของแสง เพราะเรามองเห็นพื้นผิวเราจึงรู้ว่ามิใช่แสง เป็นการเปรียบเทียบสะท้อนสัจจะตามแนวคิดของขำพเจ้าที่ว่า แสงนั้นมีอยู่ วัตถุนั้นมีอยู่ เมื่อไม่มีวัตถุแสงนั้นย่อมไม่ปรากฏ แต่แสงก็ยังคงมีอยู่เป็นแสงเช่นเดิม จิตนั้นมีอยู่ กายนั้นก็ย่อมมีอยู่ หากไร้ซึ่งกาย จิตย่อมไม่ปรากฏ แต่จิตก็ยังคงมีอยู่เป็นจิตเช่นเดิม พื้นผิวและร่องรอยทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดรายละเอียดของเส้น แสงที่ส่องกระทบเห็นพื้นผิวเป็นตัวกำหนดอารมณ์ของเส้น ซึ่งเกิดจากเส้นสีขาวขนาดเล็กที่ซ้อนทับกันจนเกิดเป็นน้ำหนักของแสงบนพื้นผิวของวัตถุ

ที่ว่าง ที่ว่างในผลงานของขำพเจ้านั้นเป็นระนาบแบนสองมิติ ใช้เพียงสีขาวหรือสีดำเพียงสีเดียว เพื่อให้เส้นแสดงตัวได้เต็มที่และเป็นพื้นที่ว่างแบบเปิด เพื่อให้ผู้ชมได้จินตนาการตามความรู้สึก และตระหนักถึงภาวะชั่วคราวของสิ่งต่างๆ ทำให้ใจที่เต็มไปด้วยความนึกคิดเงียบสงบนำไปสู่ความรู้สึกที่นิ่งสงบ

ความคลุมเครือ ความคลุมเครือเป็นหนึ่งในการแสดงออกในผลงานของขำพเจ้า หรือความไม่ชัดเจน เพื่อให้สารที่สื่อออกไปนั้นไม่ไปบังคับทิศทางความรู้หรือบีบบังคับผู้ชมจนมากเกินไป การปล่อยให้อีกฝ่ายตีความ ใช้ความรู้สึกตัวเองได้อย่างอิสระจึงถือเป็นการให้เกียรติ ไม่ไปบุกรุกพื้นที่ของอีกฝ่ายโดยตั้งใจ ผลงานของขำพเจ้าจึงมีองค์ประกอบแบบให้มองเห็นเพียงบางส่วน มีการขาดหาย หรือจางหายไป ซึ่งสามารถกระตุ้นความรู้สึกได้ดีกว่าการเปิดเผยให้เห็นทั้งหมดในครั้งเดียว

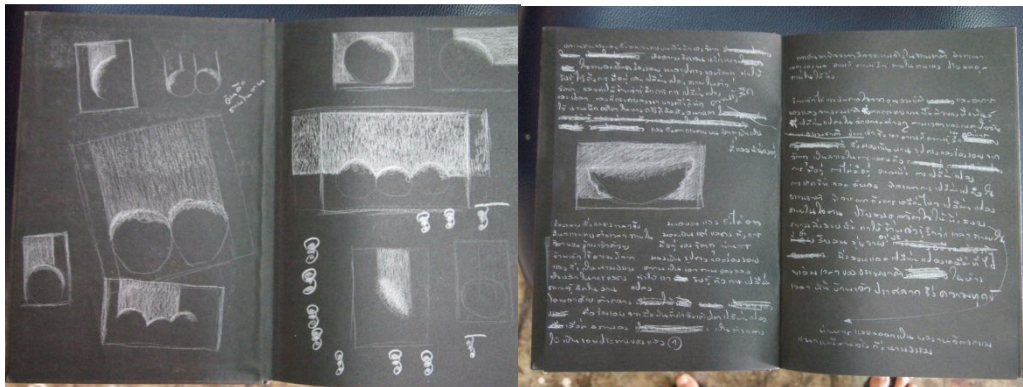
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. เลือกสรรวัสดุที่จะนำมาใช้เป็นต้นแบบในผลงาน ตามแนวคิดและแรงบันดาลใจที่มีอยู่แล้ว วัสดุที่นำมาใช้ในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ นำมาจากผลพีชคณิตต่างๆที่เจริญเติบโตเต็มที่ นำมาวางไว้ในที่โล่งมีแสงแดดส่องถึง ปล่อยให้จางกว่าจะเสื่อมสภาพ
2. ฝ้าสังเกตการเปลี่ยนแปลงของตัววัตถุและแสงที่ตกกระทบลงบนตัววัตถุในแต่ละวัน จนกว่าวัตถุจะเสื่อมสภาพ บันทึกเป็นภาพถ่าย และ สเก็ตเป็นภาพรวมทั้งเขียนบันทึกสิ่งที่เกิดผลต่ออารมณ์และจิตใจไว้หากเกิดมีขึ้น
3. เลือกสรรร่องรอยและรูปทรงที่ตรงใจจากภาพถ่ายที่บันทึกไว้

4. นำมาสเก็ตเป็นภาพด้วยหมึกดำและสีอะคริลิกเพื่อหาลักษณ์ประกอบและความพอดีให้ตรงกับความต้องการเป็นอันเสร็จกระบวนการสร้างภาพร่าง
5. เตรียมแฟรมผ้าใบ โดยการรองพื้นด้วยสีอะคริลิกผสมขาวประมาณ 8-9 ชั้น ขัดกระดาษทรายทุกชั้นเพื่อให้พื้นผิวผ้าใบเรียบเหมือนกระดาษที่สุดเพื่อให้เส้นที่เขียนไม่สะดุด
6. วาดเส้นหมึกดำด้วยความรวดเร็วฉับพลันและพยายามลงที่แปร่งให้น้อยที่สุด จากความรู้สึกที่ได้โดยวัตถุดิบแบบเป็นรูปทรงของวัตถุโดยรวมในขั้นตอนนี้จำเป็นต้องรวบรวมสมาธิให้มากที่สุดเพราะขณะวาดเส้นที่เกิดขึ้นไม่สามารถแก้ไขได้ปล่อยวางและเขียนขึ้นโดยให้เป็นไปเองตามธรรมชาติของจิตผู้สร้างสรรค์กับวัตถุ
7. ขยายภาพรายละเอียดของพื้นผิวจากภาพถ่าย และนำมาดราฟลงบนเส้นหมึกดำที่เขียนไว้แล้ว โดยกันส่วนที่จะเว้นเป็นรอยตีแปร่งของเส้นหมึกดำไว้
8. ลงรายละเอียดของน้ำหนักแสงและร่องรอย ด้วยการเขียนเส้นขนาดเล็กด้วยสีอะคริลิก สีขาวด้วยความละเอียดประณีตมีสติในการพิจารณาตามการเคลื่อนไหวจากปลายเส้นพู่กันขนาดเล็ก โดยใช้ความรู้สึกจากแสงที่ส่งผลต่อจิตใจให้สงบนิ่ง ซึ่งมีความแผ่วเบา โปร่งสบาย เป็นอารมณ์ของเส้นสีขาว
9. เก็บรายละเอียดความสมบูรณ์ของน้ำหนักแสงเงาอีกครั้งตามแนวความคิด

ภาพที่ 8 อุปกรณ์การสร้างสรรค์

ภาพที่ 9 การจดบันทึกการแปรเปลี่ยนของแสงกับวัตถุและร่างภาพอย่างคล่า ๆ

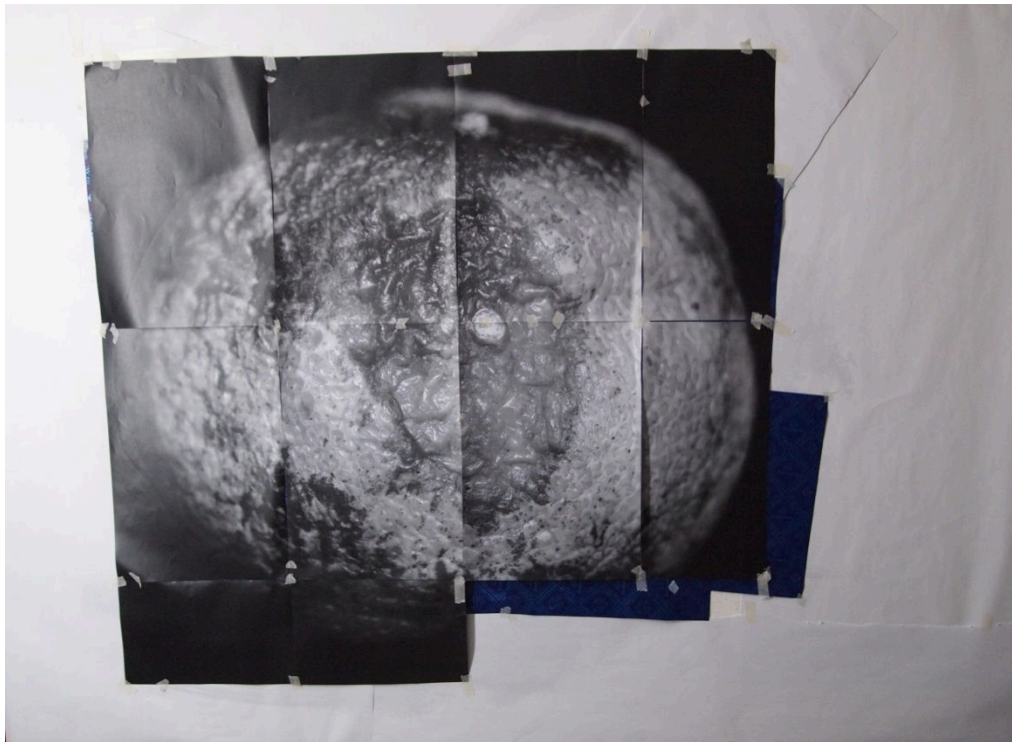
ภาพที่ 10 เสกต์หมึกดำและสีอะครีลิคบนกระดาษ ก่อนสร้างผลงานจริง

ภาพที่ 11 เขียนเส้นหมึกดำด้วยความฉับพลันสร้างรูปทรงของวัตถุ

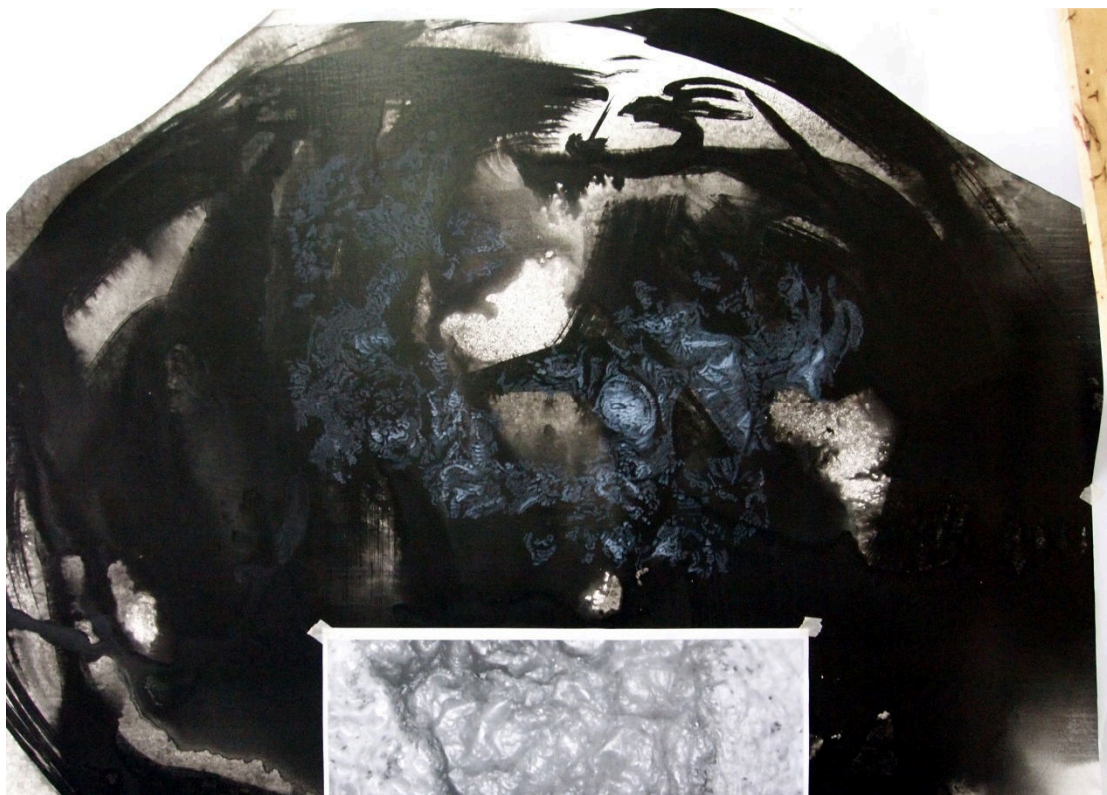
ภาพที่ 12 การกั้นพื้นที่ในส่วนที่ต้องการเว้นไว้

ภาพที่ 13 ขยายจากต้นแบบเพื่อนำมากราฟร่อยรอยพื้นผิว

ภาพที่ 14 การกราฟร่องรอยที่ต้องการลงพื้นหมึกดำ

ภาพที่ 15 การเขียนรายละเอียดของร่องรอยด้วยการวาดเส้น

บทที่ 4

การสร้างสรรคและการพัฒนาผลงานศิลปะนิพนธ์

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ รอยของแสงสูรย์ของจิต เป็นการศึกษา ค้นหา ปรับเปลี่ยน พัฒนา ทั้งรูปแบบ เนื้อหา เทคนิค เพื่อสร้างสรรคผลงานที่แสดงออกได้ถึง คุณภาพ ทักษะความคิดเชื่อ อารมณ์ ความรู้สึก ให้ปรากฏในผลงาน ซึ่งการพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์ทั้งทาง เนื้อหาและรูปแบบนั้นต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และได้มีการค้นหา ทดลองและปรับเปลี่ยนเพื่อ ค้นหาแนวทางของตัวเอง โดยข้าพเจ้าได้แบ่งลำดับการสร้างสรรคผลงานไว้ดังนี้

1. ผลงานระยะแรก
2. ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์
3. ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรคและการพัฒนาผลงานระยะแรก

การสร้างสรรคผลงานระยะแรกนั้นยังเป็นการสร้างสรรคผลงานที่ต่อเนื่องมาจาก ผลงานในระดับปริญญาตรีซึ่งในระยะแรกนั้นข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจมาจากบุคคลใกล้ตัวข้าพเจ้า ในชนบทพื้นถิ่นทางภาคใต้ที่ข้าพเจ้าอาศัย ซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกถึงความ เป็นชาวบ้าน ความจริงใจ เป็นกันเอง เป็นความรู้สึกที่เวลาข้าพเจ้ากลับบ้านแล้วจะคุ้นเคยเสมอ แต่เมื่อต้องเข้ามาอยู่ในสังคมเมือง ความรู้สึกต่อผู้คนนั้นได้ต่างออกไป การเก่งแ่ง แข่งขัน วิถีชีวิตที่รวดเร็วจนเกินไปขาดความ ละเอียดประณีตในการมองธรรมชาติ กลายเป็นความรู้สึกตึงเครียด อึดอัด ให้แก่ข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้า จำเป็นต้องทำงานอยู่ในสังคมเมืองนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้ถ่ายทอดอารมณ์อันเป็นตัวแทนความคะเนิงหา ในวิถีชีวิตในชนบทซึ่งได้แสดงอารมณ์ที่เศร้าสร้อย เศียบงัน โดดเดี่ยวขึ้นในผลงานช่วงนี้ เนื่องด้วย ข้าพเจ้ารู้สึกถึงการสูญเสียไปของอะไรบางอย่างและได้ถ่ายทอดความรู้สึกนั้นออกมาโดยเทคนิค การเขียนภาพแนวเหมือนจริง ซึ่งยังคงทดลองเทคนิคและรูปแบบเพื่อค้นหาแนวเรื่องที่เข้ากับ ภายในตน และเป็นจุดเริ่มของแนวเรื่องและเนื้อหาในผลงานวิทยานิพนธ์ จากการเข้าใจจิตใจตนเอง ว่าการเปลี่ยนแปลง การสูญเสีย มีผลกระทบต่อจิตใจให้เกิดทุกข์ และแนวคิดนี้เองที่เป็นผลสืบเนื่อง ต่อมาในการทำวิทยานิพนธ์ชุดนี้

ภาพที่ 16 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 1

ภาพที่ 17 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 1

ภาพที่ 18 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 2

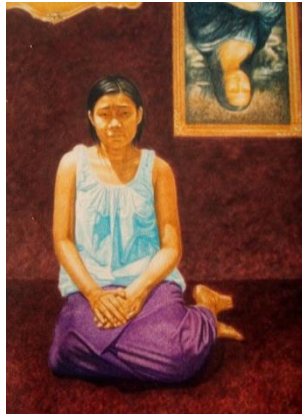
ภาพที่ 19 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 2

ภาพที่ 20 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 3

ภาพที่ 21 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 3

ภาพที่ 22 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 4

ภาพที่ 23 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 4

ภาพที่ 24 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 5

ภาพที่ 25 ผลงานระยะแรกชิ้นที่ 5

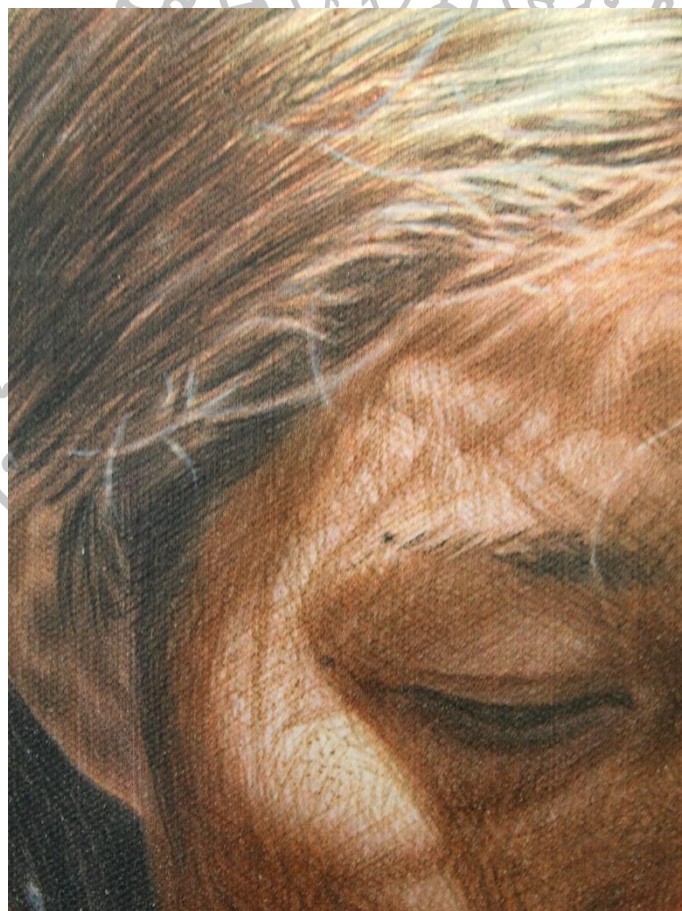
การสร้างสรรคและการพัฒนาผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

ผลงานในช่วงระยะนี้ ยังเป็นการทดลองหาแนวเรื่องรูปแบบและเทคนิคที่สามารถถ่ายทอดความเป็นตัวตนของข้าพเจ้า โดยข้าพเจ้ายังใช้ภาพวิถีชีวิตของคนในชนบทแสดงออก เช่นเดิม ในการถ่ายทอดอารมณ์ความคิดถึง ซึ่งเจือปน ความเศร้าสร้อย และโศกเศร้า จากการสูญเสียหลายสิ่งๆ ที่เข้ามาในชีวิตข้าพเจ้าและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป เกิดผลกระทบต่อจิตใจในด้านลบต่างๆจนเกิดความทุกข์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของความคิด เพื่อหาทางออกแก่จิตใจ ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน โดยผ่านเทคนิคการวาดเส้นขนาดเล็กเพื่อให้ใจจดจ่ออยู่แต่การลากเส้นเข้าไปเข้ามาจนลืมนึกความคิดต่างๆที่เข้ามาในจิตใจ ซึ่งข้าพเจ้าได้ทดลองเทคนิคการเขียนเส้นเพื่อกล่อมเกล้าจิตใจให้เกิดความสงบในผลงานช่วงนี้ข้าพเจ้าได้เกิดแนวคิดที่จะสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเยียวยารักษาจิตใจได้ในขณะเดียวกัน และต้องการเรียนรู้ศึกษาทำความเข้าใจพิจารณาถึงธรรมชาติของความทุกข์ และหาหนทางที่จะทำให้คลายทุกข์ลงให้จิตใจสงบเป็นสมาธิแสดงออกผ่านการสร้างสรรค์ในผลงาน ผลงานช่วงนี้ไม่ได้เปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก และมีความเศร้าเจือปน แต่ภาพรวมในงานก็ยังคงมีอารมณ์ของความสงบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการให้ปรากฏเกิดขึ้นแก่ภายในผู้สร้างสรรค์และผู้ดู จากกระบวนการทางเทคนิคการวาดเส้นจึงนำไปสู่การเกิดเป็นความคิดที่จะสลายภาพบุคคลอันก่อเกิดตัวตนของผู้สร้างสรรค์ลง เพื่อให้เน้นความรู้สึกที่แสดงออกผ่านเส้นให้ชัดเจนขึ้น ไม่เกิดการรบกวนจากรูปทรงมากนัก และห้ามมองใหม่ที่ตรงกับแนวความคิด ผ่านการสังเกตภาวะในธรรมชาติ อันเป็นสัจจะธรรมที่จริงแท้และพิสูจน์ได้เองจากผัสสะของผู้สร้างสรรค์นำมาพิจารณาทั้งทางเนื้อหาผ่านเทคนิคการเขียนเส้น ให้เกิดผลของความสงบแก่จิตผู้สร้างสรรค์และผู้ดูหรือผู้รับสาร ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการนำเทคนิคการเขียนเส้นเพื่อให้เกิดสติและสมาธิมาเป็นเทคนิคหลักที่จะสามารถแสดงอารมณ์และความรู้สึกตนเองมาสร้างสรรค์เป็นผลงานวิทยานิพนธ์

เพราะฉะนั้นปัญหาที่พบในผลงานระยะนี้คือ ภาพผลงานที่เป็นภาพเหมือนบุคคลในวิถีชีวิตชนบทนั้นไม่สามารถนำเสนอได้ตรงตามแนวความคิด เส้นที่แสดงผลให้เกิดสมาธิ นั้นไม่ส่งผลเท่าที่ควร เพราะเส้นที่ข้าพเจ้าเขียนนั้นไม่ส่งผลในตัวเอง ความหมายของเส้นเอง ซึ่งก็คือสมาธิและสติ แต่เส้นที่เขียนขึ้นกลับ ไปประกอบเป็นรูปทรงที่เน้นความเหมือนจริงแทน

ภาพที่ 26 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 27 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 28 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 29 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 30 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 31 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

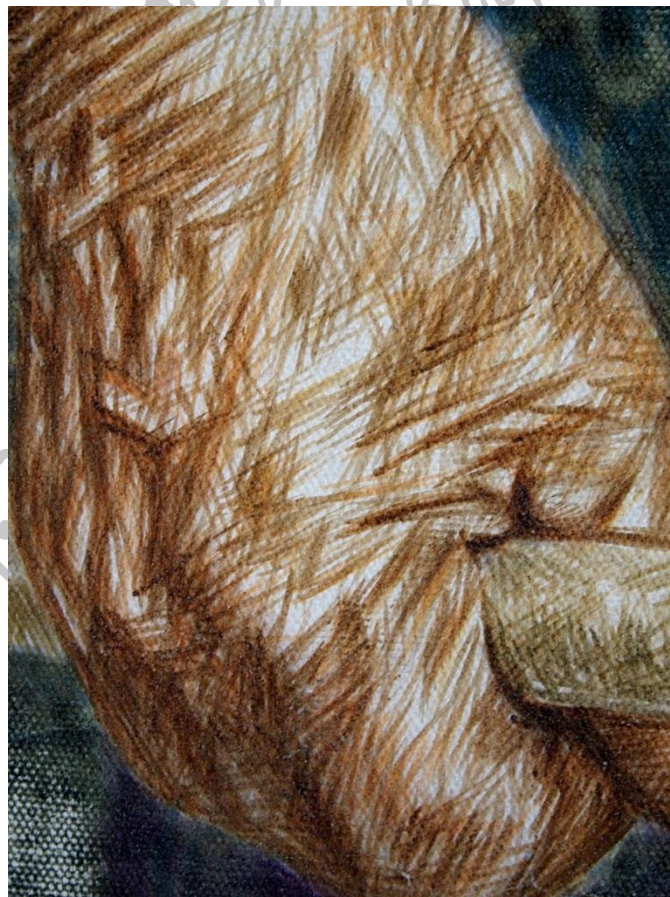
ภาพที่ 32 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ภาพที่ 33 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ภาพที่ 34 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5

ภาพที่ 35 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5

ภาพที่ 36 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6

ภาพที่ 37 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6

ภาพที่ 38 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7

ภาพที่ 39 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7

การสร้างสรรค์และผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานระยะนี้ ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อมูล กลั่นกรองความรู้สึก และความต้องการจากภายใน จากการสร้างสรรค์ที่ผ่านมา ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์วิถีคิดและอารมณ์ขณะสร้างผลงาน เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบผลงานให้ตรงกับธรรมชาติภายในตัวเองที่สุด และสามารถแสดงออกได้ตรงตามแนวความคิด ซึ่งข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านมาั้นเกิดจากอารมณ์ที่เป็นทุกข์ ที่พยายามจะหาทางออกของจิตใจภายใน

2. การเขียนภาพคนนั้นทำให้ข้าพเจ้ามุ่งไปในทิศทางของการสร้างเนื้อหาและรูปแบบที่เป็นภาพเล่าเรื่องของวิถีชีวิตชนบทที่เรียบง่ายและสงบสุขเป็นมุมมองจากภายนอก ซึ่งไม่ตรงกับความคิดภายในที่มีทุกข์และอยากแสวงหาทางออกโดยการสร้างสรรค์ผลงานที่มาจากภายในตนเอง

3. ในการสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านมา ข้าพเจ้าเจอเทคนิคที่ทำให้ข้าพเจ้าคลายทุกข์ลงได้ด้วยการเขียนเส้นขนาดเล็กละเอียดประณีต มีสติและสมาธิจดจ่ออยู่ในผลงาน ซึ่งเป็นกลวิธีหนึ่งซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกถึงการอยู่กับปัจจุบันขณะ

4. การสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านมาั้นให้ความสำคัญต่อรูปแบบความเหมือนจริงของคนเป็นภาพเล่าเรื่องราวของวิถีชีวิตมากไปจนทำให้ความสำคัญของการเขียนเส้นเพื่อให้เกิดสมาธินั้นไม่ส่งผลหรือส่งผลน้อยเกินไปไม่สามารถแสดงอารมณ์และความคิดได้ตรงความต้องการ

จากการวิเคราะห์ข้างต้น ข้าพเจ้าจึงเปลี่ยนรูปแบบจากแนวเหมือนจริงเป็นกิ่งนามธรรม เพื่อเสนออารมณ์ภายในได้อย่างอิสระ แต่เทคนิควิธีการนั้นก็ยังคงมีที่มาจากความเหมือนจริงหรือเป็นจริงในธรรมชาติอยู่ และนั่นหมายความว่า เป็นภาพที่มีที่มาจากความจริงในธรรมชาติไม่ได้เกิดจากการคิดเองหรือการจินตนาการขึ้น โดยใช้ พืชผล หรือวัตถุจากธรรมชาติทั่วไปซึ่งสามารถเสื้อมสภาพได้ในเวลาไม่นานนัก ซึ่งข้าพเจ้าสามารถสังเกตกระบวนการของการแปรเปลี่ยนได้ตั้งแต่ความสมบูรณ์ไปจนถึงเสื้อมสภาพ นำมาเป็นรูปทรงหลัก ประกอบกับแสงซึ่งตกกระทบเห็นร่องรอยของวัตถุเมื่อพิจารณาร่องรอยเล็กๆที่ปรากฏโดยแสงที่ให้อารมณ์สงบนิ่งนั้นข้าพเจ้าก็รู้สึกสงบและปล่อยวางเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งนำมาสู่การพิจารณากระบวนการของเทคนิควาดเส้นที่สามารถแสดงอารมณ์ดังกล่าวได้และส่งผลต่อการสร้างสมาธิและสติขณะสร้างสรรค์ผลงานสร้างสมดุลทางจิตใจให้เกิดความรู้สึกสงบ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการในศาสนาพุทธ

และข้าพเจ้าได้พัฒนาผลงานให้มีความหลากหลายมากขึ้น มีการใช้เส้นขนาดใหญ่สีดำจากหมึกจีนเป็นการวาดเส้นที่ใช้ความฉับพลัน ควบคู่ไปกับการเขียนเส้นสีขาวที่เชื่องช้าเป็นระเบียบและละเอียดประณีต ผลที่ได้คือเกิดความสมดุลทั้งแนวคิดและจิตใจของข้าพเจ้าเองซึ่งนำไปสู่ความสงบและปล่อยวาง

ภาพที่ 40 ร้างที่ 1

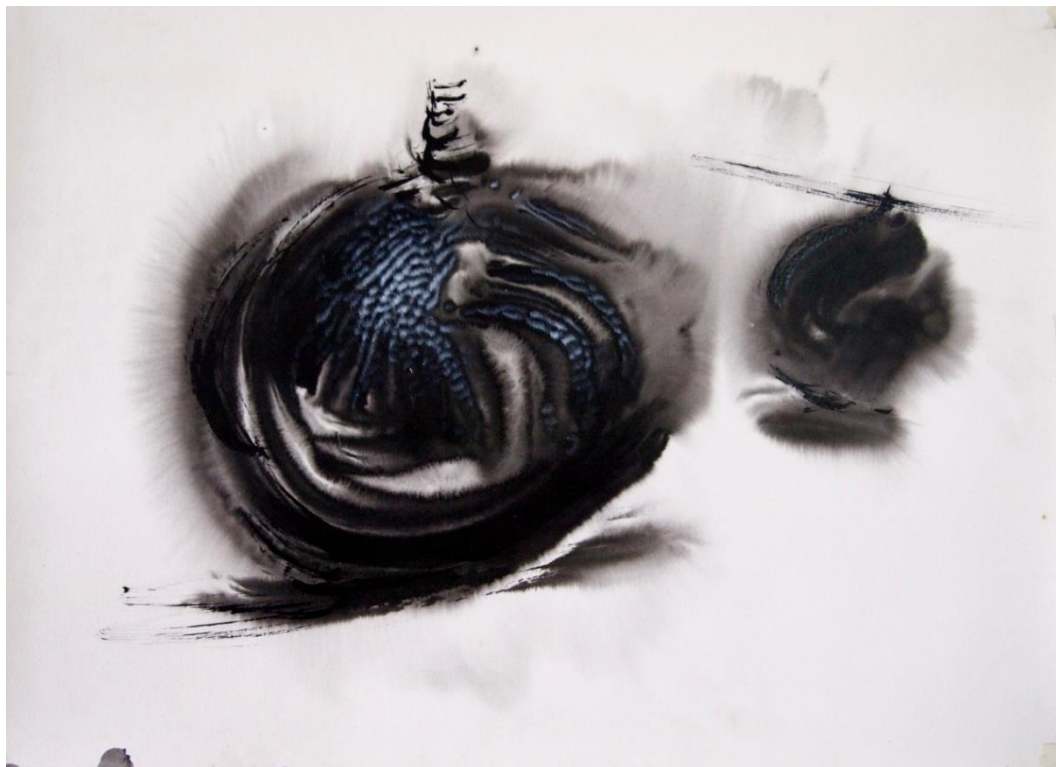
ภาพที่ 41 ร้างที่ 2

ภาพที่ 42 ร้างที่ 3

ภาพที่ 43 ร้างที่ 4

ภาพที่ 44 ร่างที่ 5

ภาพที่ 45 ร้างที่ 6

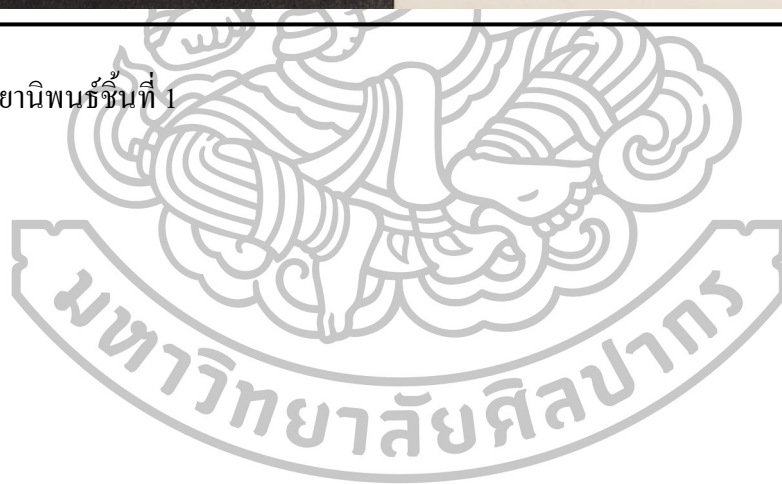

ภาพที่ 46 รำงที่ 7

ภาพที่ 47 วิจัยนิพนธ์ชิ้นที่ 1

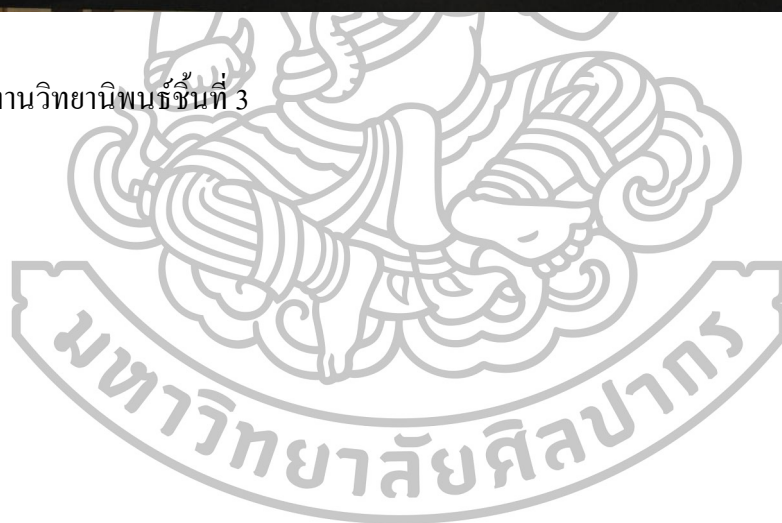

ภาพที่ 48 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 49 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 50 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ภาพที่ 51 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5

ภาพที่ 52 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6

ภาพที่ 53 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7

ภาพที่ 54 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8

ภาพที่ 55 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 1

ภาพที่ 56 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 2

ภาพที่ 57 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 3

ภาพที่ 58 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 4

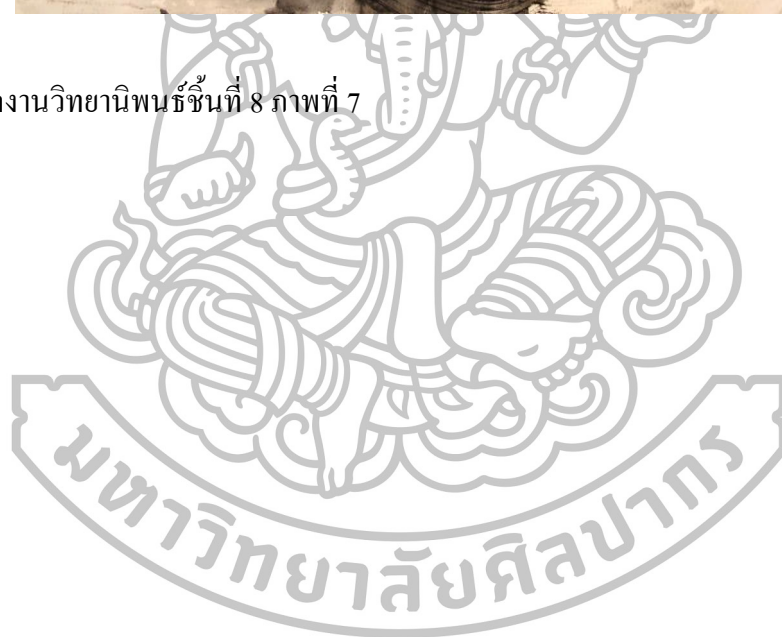
ภาพที่ 59 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 5

ภาพที่ 60 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 6

ภาพที่ 61 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 ภาพที่ 7

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรค้วิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ การพิจารณาจิตจากร่องรอยเวลาและพื้นที่ว่าง” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากความรู้สึกอันเป็นทุกข์ภายในจิตใจที่พยายามเรียนรู้แสวงหาทางออก และทำความเข้าใจในธรรมชาติของจิต ผ่านการรับรู้และสังเกตการแปรเปลี่ยนจากธรรมชาติสู่ การพิจารณา นำลักษณะจากสังขธรรมในธรรมชาติ มาวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจถึงสังขธรรมภายใน สร้างสมดุลของจิตผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยสติและสมาธิ โดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การสร้าง ความสงบและสมดุลในจิตใจ อันจะนำไปสู่การเข้าใจจิตใจตนเอง เข้าใจธรรมชาติที่ปรุงตาม ความเป็นจริง ปล่อยวางสร้างสมดุลจิตให้เป็นปกติสุขตลอดระยะเวลาที่ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ ผลงานจิตรกรรม และจัดทำเอกสารประกอบวิทยานิพนธ์ จนพบบทสรุปบางประการ นั่นก็เป็นเพียง จุดเริ่มต้นในหนทางการสร้างสรรค์งานศิลปะของข้าพเจ้าให้ดียิ่งๆขึ้นไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษณมูรติ. **บันทึกของกฤษณมูรติ**. แปลโดย พจนา จันทรสันติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โคมลคิมทอง, 2527.

คะคูโซ โอคะคุระ. **หนังสือแห่งชา**. แปลโดย ประวิทย์ โรจนพฤกษ์ และ กรินทร์ กลิ่นขจร. กรุงเทพมหานคร: โอเพ่นบุ๊กส์, 2553.

พริตจ้อฟลาปร้า. **เต้าแห่งฟิลิกส์**. แปลและเรียบเรียงโดย วเนช. กรุงเทพมหานคร: เทียนวรรณ, 2530.

ปัญญา ใช้บางยาง และคณะ. **หลักธรรมในพระไตรปิฎก**. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภาจัดพิมพ์, 2547.

พจนา จันทรสันติ. **วิถีแห่งเต้า**. กรุงเทพมหานคร: โอเพ่นบุ๊กส์, 2556.

ส.ศิริรักษ์. **มนุษย์แท้ที่**. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญวิทย์, 2535.

ภาษาอังกฤษ

Hasegawa, Tohaku. **pine**. Accessed October 30, 2015. Available from https://fr.wikipedia.org/wiki/Mi_Youren

Hsu, Tao-ning. **Fishing in mountain stream**. Accessed October 30, 2015. Available form <https://deepteablog.net/2012/05/28/vit/>

Mi, Yu-jen. **cloud Mountains**. Accessed October 30, 2015. Available from https://fr.wikipedia.org/wiki/Mi_Youren

รายละเอียดการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานระยะแรก

1. ผลงานระยะแรกขั้นที่ 1
ชื่อผลงาน หญิงสาวชาวบ้าน 1 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 120X90เซนติเมตร พ.ศ.2554
2. ผลงานระยะแรกขั้นที่ 2
ชื่อผลงาน หญิงสาวชาวบ้าน 2 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 150X120เซนติเมตร พ.ศ.2554
3. ผลงานระยะแรกขั้นที่ 3
ชื่อผลงาน หญิงสาวชาวบ้าน 3 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 150X120 เซนติเมตร พ.ศ.2554
4. ผลงานระยะแรกขั้นที่ 4
ชื่อผลงาน หญิงสาวชาวบ้าน 4 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 170X120 เซนติเมตร พ.ศ.2554
5. ผลงานระยะแรกขั้นที่ 5
ชื่อผลงาน หญิงสาวชาวบ้าน 5 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 170X120 เซนติเมตร พ.ศ.2554

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

1. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1
ชื่อผลงาน ความงามในวิถีชีวิตชนบท 1 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 120X90เซนติเมตร พ.ศ.2555
2. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2
ชื่อผลงาน ความงามในวิถีชีวิตชนบท 2 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 160X120 เซนติเมตร พ.ศ. 2555

3. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน ความงามในวิถีชีวิตชนบท 3 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 160X120 เซนติเมตร พ.ศ. 2555
4. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4
ชื่อผลงาน ความงามในวิถีชีวิตชนบท 4 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 170X120 เซนติเมตร พ.ศ. 2555
5. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5
ชื่อผลงาน ความงามในวิถีชีวิตชนบท 5 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 150X90 เซนติเมตร พ.ศ. 2555
6. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6
ชื่อผลงาน ความงามในวิถีชีวิตชนบท 6 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 170X120 เซนติเมตร พ.ศ. 2555
7. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7
ชื่อผลงาน ความงามในวิถีชีวิตชนบท 7 เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 170X120 เซนติเมตร พ.ศ. 2555

ผลงานวิทยานิพนธ์

1. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1
ชื่อผลงาน สิ่ง เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 190X120 เซนติเมตร พ.ศ.2557
2. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2
ชื่อผลงาน แปรเปลี่ยน เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 160X120 เซนติเมตร พ.ศ. 2557
3. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน ในเวลา เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ
ขนาด 160X100 เซนติเมตร พ.ศ. 2557

4. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน รอยของแสงสู่รอยของจิต เทคนิค สีอะครีลิคบนผ้าใบ

ขนาด 165X125 เซนติเมตร พ.ศ. 2558

5. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน สามผล1 เทคนิค สีอะครีลิคและหมึกจีนบนผ้าใบ

ขนาด 150X84เซนติเมตร พ.ศ. 2558

6. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน สามผล 2 เทคนิค สีอะครีลิคและหมึกจีนบนผ้าใบ

ขนาด 150X84 เซนติเมตร พ.ศ. 2558

7. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7

ชื่อผลงาน สัม เทคนิค สีอะครีลิคและหมึกจีนบนผ้าใบ

ขนาด 170X120 เซนติเมตร พ.ศ. 2558

8. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8

ชื่อผลงาน ความนิ่ง การแปรเปลี่ยน ความสงบ

เทคนิค สีอะครีลิคและหมึกจีนบนกระดาษหนักบนผ้าใบ

ขนาด 38X28เซนติเมตร จำนวนเจ็ดชิ้น พ.ศ. 2558

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายเอกพงษ์ กล้าเกลื่อน
ที่เกิด	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วัน เดือน ปี เกิด	4มีนาคม2529
ประวัติการศึกษา	<p>ประถมศึกษาโรงเรียนสุธรรมเจริญมิตรภาพที่130 มัธยมศึกษาโรงเรียนมัธยมพัชรกิตติยาภา3สุราษฎร์ธานี ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ ศิลปมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ ภาควิชาจิตรกรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร</p>
เกียรติประวัติ	<p>พ.ศ. 2551 รางวัลดีเด่น การประกวดจิตรกรรม ศิลปกรรมเยาวชนทักษิณครั้งที่ 6 ระดับอายุ 19-23ปี</p> <p>พ.ศ.2552 รางวัลยอดเยี่ยม การประกวดจิตรกรรม ศิลปกรรมเยาวชนทักษิณครั้งที่ 7 ระดับอายุ 19-23ปี</p> <p>พ.ศ. 2553 รางวัลยอดเยี่ยม การประกวดจิตรกรรม ศิลปกรรมเยาวชนทักษิณครั้งที่ 8 ระดับอายุไม่เกิน 25 ปี</p> <p>พ.ศ. 2557 รางวัลพิเศษ การประกวดศิลปกรรม โตชิบ้า นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต ครั้งที่ 26 ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป</p>